

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๖

(สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง)

วันจันทร์ที่ ๑๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๑๕ (สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง) เล่ม ๑ พ.ศ. ๒๕๖๖

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๖/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันจันทร์ที่ ๑๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๑๐ นาฬิกา

ประธานสภาฯ กล่าวว่า มีสมาชิกมาประชุม ๓๓๐ ท่าน เป็นองค์
ประชุมแล้ว รายงานการประชุมครั้งที่ ๒๓/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
ซึ่งได้อ่างไว้ให้อ่านแล้ว ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านจะได้ ถ้อยคำสภาฯ นี้ได้
มีรองรายงานการประชุมครั้งนี้แล้ว

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันว่าที่ประชุมได้รับรอง รายงานการประชุม
ครั้งนี้แล้ว

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ระเบียบวาระต่อไป ร่างพระราชบัญญัติ
รัฐอุปการ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวว่า ร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้ ๒ ร่างด้วยกัน คือทางฝ่ายรัฐบาลฉบับหนึ่ง ทาง
สมาชิกฉบับหนึ่ง ข้าพเจ้าเห็นว่าในกรณีที่พิจารณาถ้าหากว่า เขาทั้ง ๒
ฝ่ายนั้นมารวมกันเสียแล้ว และรับหลักการในรวดเดียวกันเห็นว่าจะเหมาะ
กว่า และจะเร็วเข้า

ประชาชนสภาฯ กล่าวว่ ขอให้ท่านผู้เสนอฉบับที่ ๒ อภิปราย
ในรื่องว่าสมควรจะรวมกันหรือไม่

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่ ถ้า
หากว่ไม่เป็นการขัดข้องก็รวมกันได้

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ ร่างพระราชบัญญัติ ๒ เรืองนี้เห็นว่
รวมกันไม่ได้ เพราะจะต้องแยกกัน

ด. ยู่เกียง ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่
ความร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรื่องรัฐูปการนี้ ของฝ่ายรัฐบาล
นั้นมีความประสงค์อยู่ว่ ๑. ต้องการเก็บภาษีเงินรัฐูปการจากนายคาบ
ที่ประจำการ คือ นายทหารชั้นสัญญาบัตร ๒. จากนายคาบ ซึ่งได้
ออกกองหนุนไปแล้ว และมีเงินเดือนเกินกว่ ๘๐ บาท หรือ พันทหารไป
แล้ว ได้รับราชการฝ่ายพลเรือน มีอยู่เทียบเท่ากับฝ่ายข้าราชการทหาร
หรือไปรับเงินเดือนเกินกว่ ๘๐ บาท เมื่อได้พูดถึงหลักการเก็บภาษี
แล้ว เมื่อมีพระราชบัญญัติรัฐูปการแล้ว ก็ควรเก็บเงินรายนี้ ด้วย
๘๐ บาทนั้นเพียงพอที่จะเสียภาษีอยู่แล้ว แต่หากว่เงินรัฐูปการเก็บ
จากหลักการภาษี แล้วรัฐบาลได้ ก็คิดว่จะเลิกพระราชบัญญัติรัฐูปการ
นี้ และถ้าจะเก็บภาษีตามนั้นแล้ว รัฐบาลจะได้เงินอีกเท่าไร

ประชาชนสภาฯ กล่าวว่ ขอให้พูดถึงรื่องว่จะ ควรพิจารณา
หลักการรวมกันหรือไม่เสียก่อน

ขุนวรสิทธิ์สุทรคุณเดชะ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวหา
พระราชบัญญัติ ๒ ฉบับนั้นผิดกฎหมายต่างกัน คือว่าหลักการ ต่างกัน
เพราะฉะนั้นไม่ควรที่จะรวมเข้าเป็นพิจารณาในคราวเดียวกัน อีกประการ
หนึ่งรัฐบาลเสนอมาเห็นได้ว่า เป็นการผ่อนผันให้แก่พลเมือง ที่ไม่
ต้องเสียเงินภาษีอากร เพราะฉะนั้นจึงไม่มีปัญหาอันใด ควรจะรับหลักการ
ไว้พิจารณาต่อไปทีเดียว

ประธานสภาฯ กล่าวหา นายทองอยู่ ถอนหรือไม่ เมื่อได้ฟังคำ
อภิปรายแล้ว

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวหา
ข้าพเจ้าอย่าถามใจของก่อนว่าเท่าที่ได้ ฟังคำอภิปราย.....

ประธานสภาฯ กล่าวหา ฝ่ายเจ้าของเขาก็บอกว่าแต่รัฐบาล
จะถอนหรือไม่

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวหา ถ้า
เช่นนั้น ข้าพเจ้าขอถอน

นายกิมทะ นรินทร์พาณิชย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด กล่าวหา
ข้าพเจ้าสงสัยว่าคนกองหนุนที่เข้ารับราชการ ฝ่ายพลเรือนไปรับราชการ
เทียบเท่านายทหารชั้นสัญญาบัตร แต่ถูก พักราชการแต่ไม่ได้รับ เบี้ย
บำนาญจะได้รับยกเว้นตามหมายเลข ๓ หรือไม่

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เขาได้พูดกันในเวลาแปรญัตติได้หรือไม่ ถ้าเราต้องการจะเพิ่มอะไรเราก็เสนอขึ้นมา แต่ควรจะเป็นรับหลักการก่อน

นายกิมทะ นรินทร์พานิชย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด กล่าวว่า ไม่ใช่ขอเพิ่ม ขอทราบว่าคุณความหมายในมาตรา ๓ นั้นจะกินความหมายไปแค่ไหน

เจ้าพระยาศรีราชวรวิเบศร์ กล่าวว่า คือตามที่ขอแก้ไขในมาตรา ๓ ข้อหนึ่งแปรว่าตามเดิมมีผู้ยกเว้นตามพระราชบัญญัติเกณฑ์ทหารพุทธศักราช ๒๔๗๖ และมีพระราชบัญญัติการเกณฑ์ทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ ก็ต้องยกเว้นไปตามพระราชบัญญัติเกณฑ์ทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ แต่อีกอย่างหนึ่งแต่เดิมมีการตั้งยศ เพราะแต่ก่อนมีการพระราชทานยศแต่เพียงอย่างเดียว เพราะฉะนั้นเราจึงได้ได้ในท่อนว่า เทียบเสมอกับชั้นประจำแผนกและเทียบยศเสมอกับยศสัญญาบัตรของทหาร และคนที่ได้เงินเดือน เทียบ กับกับ ชั้นสัญญาบัตรนั้นแล้ว ก็ต้องเสียเงินราชการด้วย เพราะพวกเหล่านี้อยู่ในฐานะเดียวกัน แต่เดิมได้มีการพระราชทานยศเดียวกันไม่มีการตั้งยศกันแล้ว และพวกนั้นเห็นว่าควรจะได้ยศได้ และในขณะเดียวกันก็ต้องเสีย เพราะฉะนั้น จึงเห็นว่าควรจะได้ด้วย

นายกิมทะ นรินทร์พานิชย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด กล่าวว่า ที่ข้าพเจ้าตั้งดีคือหมายถึงคนกองหนุนที่เข้ารับราชการฝ่ายพลเรือนแล้วได้

รับยศเทียบชั้นสัญญาบัตร แต่เมื่อเลิกราชการแล้วไม่ได้รับเงินเบี้ย
บำนาญ คนจำพวกนี้จะได้รับยกเว้นตามมาตรา ๓ หรือไม่

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศร์ กล่าวว่า ถ้าตามอยู่ในประเภทที่ต้อง
เสีย แม้จะถูกถอดออกไปจากราชการก็จะต้องเสีย เพราะแต่เดิมเราถือว่า
มียศแล้วออกจากราชการก็ยังคงเสียเหมือนกัน ผู้ที่ยกเว้นให้หนี้สำหรับ
พลทหารที่ไม่ต้องเสีย แต่ว่าผู้ที่มาเป็นชนสัญญาบัตรคือเป็นชนิดหนึ่ง
ที่พอจะช่วยเหลือรัฐบาลได้ ตามกฎหมาย เมื่อไม่มีการตั้งยศ และพวกนี้
เมื่อเทียบกับยศของเสียด้วย

ค. ยู่เก็ง ทองลงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขอเรียนถามรัฐมนตรีว่าการคลังว่า เมื่อได้ใช้พระราชบัญญัติ
นี้เป็นผลบังคับแล้วไม่ทราบว่าจะได้รายได้ อีกประมาณสักเท่าใด ที่
ปริมาณได้เช่น

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศร์ กล่าวว่า จะคำนวณในเวลาหนึ่งยังไม่
ได้ การที่ท่านถามมานั้นคือแปลว่า การที่มีมีการเปลี่ยนแปลงชั้นใหม่ก็
ถือหลักเดิมที่ว่า ผู้ที่มียศหรือเป็นนายทหาร หรือเป็นข้าราชการพลเรือน
พวกเหล่านี้ต้องเสีย เดียวนี้มาเปลี่ยนแปลงกันว่ามีพระราชทานยศ
แล้วบุคคลพวกที่ควรจะได้ขึ้นหลุดพ้นไปด้วย ที่ออกนอกเพื่อให้ออกนั้น
มาเสียเท่านั้นเอง สถิติยังทราบไม่แน่นอนอยู่ในขณะนี้

นายแฉะ ยืนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่ ตาม
 มาตรา ๓ ข้อ ๒ ข. ที่ว่าคนกองหนุนที่เข้ารับราชการฝ่ายพลเรือน และ ก.
 ได้รับพระราชทานยศเทียบเสมอด้วยยศสัญญาบัตรของทหาร หรือ ข.
 ได้รับตำแหน่งที่สูงกว่าเสมียนพนักงาน หรือที่มีอัตราเงินเดือนเกินกว่า
 ๘๐ บาท เท่าที่บัญญัติไว้ในข้อ ข. นั้นเราคิดดูๆกับว่าเมื่อออกจาก
 ราชการทหารแล้ว มารับราชการคงได้เงินเดือนตั้งแต่ ๘๐ บาทขึ้นไป
 เราตั้งใจว่าจะเสียราชการได้ แต่ในข้อ ก. ได้รับพระราชทานยศเทียบ
 เสมอด้วยยศสัญญาบัตรของทหาร มีบางคนที่ไม่ได้รับพระราชทานยศ
 ก็จะต้องเสียอีกด้วย ดูไม่ยุติธรรม

ประธานสภาฯ กล่าวว่ เรื่องออกเรื่องเข้า ขอให้พูดกันในเขต
 ปฏิบัติ ไม่ใช่เขตรับหลักการ เขตรับหลักการนั้นควรจะพูดถึงว่
 หลักการนั้นควรจะรับหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะรับหลักการแห่ง
 ร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไปได้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่ที่ประชุมได้รับ
 หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว

ประธานสภาฯ กล่าวว่ จะรอดเดี่ยวหรือจะส่งไปให้กรรมาธิการ
 พิจารณา

ขุนวรสิทธิ์รุณเดทย ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
 ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะส่งไปให้กรรมาธิการพิจารณา

หลวงวชิรนิติปริชา รับริง

นายมังกร สยามเสน กล่าวว่ ในพระราชบัญญัติที่แก้ไข^๕ไม่เห็น
มีอะไรที่จะเป็นปัญหา เพราะฉะนั้นขอให้พิจารณา^๕รอดเดียว

ประชาชนสภาฯ กล่าวว่ ความขัดแย้งกับแก้ของรัฐบาลเสนอ หรือ
สมาชิกก็ไม่ต้องหลายนาย

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ กล่าวว่ ดูเหมือนว่าสมาชิกถ่วงมาก
อยากจะให้รอดเดียว ข้างเจ้ากไม่ขัดข้อง ขอให้พิจารณา^๕รอดเดียว

ประชาชนสภาฯ กล่าวว่ มีอยู่^๕ปัญหา ท่านผู้ใดเห็นว่าควร
พิจารณา^๕รอดเดียว โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือรับริงเป็นส่วนใหญ่ เป็นอันว่าที่ประชุมให้พิจารณา^๕
รอดเดียว

เลขาธิการสภาฯ อ่านร่างพระราชบัญญัติเงินรัชชูปการแก้ไขเพิ่ม
เติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ มาตรา ๑ และ ๒

ค. บัญญัติ ทองตงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่
มาตรา ๒ ให้ ใช้พระราชบัญญัติ^๕ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๗
เป็นต้นไปนั้น ขอให้เปลี่ยนเป็นให้ ใช้พระราชบัญญัติ^๕ตั้งแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ขอทราบว่ รัฐบาลจะรับ^๕หรือไม่

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ กล่าวว่ การเก็บเงินรัชชูปการ^๕ มี
หนึ่งเก็บ^๕ครั้งเดียว เพราะฉะนั้น^๕ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน^๕ เพื่อจะ

ให้ไม่มีปัญหาได้ เพราะเหตุว่าเก็บปีละครั้งเท่านั้นเอง เพราะเหตุฉะนั้น
ไม่มีการเสียอะไร

นายทองอินทร์ภูวิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
อภิปรายในวาระประกาศใช้ในเดือนสิงหาคมนี้เอง ถ้าเรามีวันประกาศ
ใช้ในวันที่ ๑ เมษายน ซึ่งย้อนหลังอีก ๔-๕ เดือนจะอย่างไรอย่างไรอยู่
ผลที่จะได้จากวันที่ ๑ เมษายน และเดือนสิงหาคมนี้ มีผลเท่ากัน เพราะ
ว่าข้อบังคับเรื่องเก็บรัชูปการนั้นว่า ถ้าภายในวันที่ ๑ กันยายน ผู้นั้นก็
อยู่ในเวลาผ่อนไปอีก ๖๐ วันก็ได้เสียในเวลาปกติอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้า
เราจะประกาศใช้ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ให้มีผลเป็นวันประกาศ
นั้นก็ชอบด้วยหลักการของการออกพระราชบัญญัติ ส่วนผู้ที่มิได้รับ
พระราชทานยศหรือรับตำแหน่งมาก่อนซึ่งพระราชบัญญัติเก่า และเมื่อ
เราออกพระราชบัญญัติใหม่นั้นก็ต้องมีผลเหมือนกัน เพราะฉะนั้นไม่ผล
ที่จะให้ผ่อนหนักผ่อนเบาแก่ผู้พ้นจากตำแหน่งเพื่อให้อยู่ถูกต้องตามหลักการ
ออกพระราชบัญญัติ

เจ้าพระยาศรัทธาธรรมาภิบาล กล่าวต่อว่า ในเรื่อง การที่เสียภาษี
นี้เสียเป็นตอตกบ้และในการที่จะถึงยอมผ่อนหนักนั้น ถ้าจะพูดถึงหนัก
แล้ว การเขียนลงไว้อย่างนั้นก็ไม่ใช่เรียกว่าผิด เพราะว่า การเก็บนั้น
หนักก็ตัวอย่างที่เราให้เขียนขึ้นหลังก็ได้ สำหรับเรื่องเก็บภาษี
อากร แต่ที่ว่าสำนึกจะบอกตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น

กันไป ขอทำความเข้าใจกับว่าไม่มีปัญหาใด ๆ เพราะเหตุที่เรา
เก็บตอตบ^๕ ไม่มีการแบ่งกัน และอีกอย่างหนึ่งเงินรัฐอุปการ
ณ^๕นั้นก็ไม่ได้เพิ่มขึ้นอีกมากเลย เป็นแต่จะให้^๕มีความสม่ำเสมอ
กันเท่านั้น เพราะฉะนั้น ถ้าที่ประชุมเห็นว่าตั้งแต่วันประกาศคือ
ในสิงหาคม^๕ก็ไม่ขัดข้อง แต่จะเรียนว่าไม่ผิดหลักเลย เพราะเหตุ
ว่าเราเก็บตอตบ^๕ผล^๕เท่ากัน ถ้าอัตรา ๕ บาท และ ๔ บาท บาง
แห่งที่ลดลงจาก ๔ บาทไปเก็บ ๓ บาทก็ต้องเสียช้อย^๕อย่างนั้น

ประธานสภาฯ กล่าววา ยังไม่มีผู้ใดเสนอเด็ดขาดว่าจะเอา
อย่างไร

นายทองอินทร ภูมิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ขอให้ลงมติว่าจะแก้หรือไม่แก้

ประธานสภาฯ กล่าววา ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเปลี่ยนอย่าง
ที่สมาชิกเสนอขอให้ใช้ว่า ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น
ต้นไป โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรอง ๒๗ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าววา ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ตามร่าง
เดิม โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรอง ๔๑ ท่าน

เป็นอันว่าคงไว้ตามร่างเดิม

เดชาธิการส่งมา ฯ อ่านมาตรา ๓ ต่อไป

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ใน
มาตรา ๓ หมายอักษร ข. ข้าพเจ้าขอแปรญัตติว่า “ได้รับตำแหน่ง
ที่สูงกว่าเสมียนพนักงาน หรือ” ออก เต็มคำว่า “ผู้” และอ่านได้
ความว่า “ผู้ที่มีอัตราเงินเดือนเกินกว่า ๘๐ บาท” เหตุว่าถ้าใช้คำว่า
ผู้ที่ได้รับตำแหน่งที่สูงกว่าเสมียนพนักงานเกินความกว้างเกินไปเป็นความ
ลำบาก เพราะฉะนั้นขอให้เพิ่มอัตรา ๘๐ บาท แล้วก็ตั้งเสีย

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ์ กล่าวว่า ที่เขียนไว้ว่าได้รับตำแหน่ง
ที่สูงกว่าเสมียนพนักงานนั้นคือ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๖ ที่ออกใหม่ แบ่งออกเป็น ๒ แผนก
เสมียนพนักงานประเภทหนึ่ง และสูงกว่าเสมียนพนักงานประเภทหนึ่ง
คือเรียกว่าตั้งแต่ประจำแผนกเป็นต้นไป คือไม่ใช่เสมียนพนักงาน
เพราะฉะนั้นคงได้ ก็ไม่มีข้อเสียหาย

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ยังมีความสงสัยอยู่ว่าเสมียนพนักงานมีขีดเพียงใด เพราะเหตุว่า
ข้าพเจ้าเห็นคำสั่งของตำรวจให้เสมียนพนักงานแต่งกายเครื่องแบบ คือ
พวกเงินเดือนคงแต่ง ๘๐ บาท ก็เรียกว่าเสมียนชอก ที่เป็นเสมียน
นั้นไม่ให้เสียหรืออย่างไร ขอให้อธิบายในข้อที่ว่าได้เงินเดือน ๘๐
บาทหากเป็นเสมียน

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ์ กล่าวว่ ถ้าตามพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการเรือนใหม่ ๒๕๒๖ แล้ว ก็ไม่มีปัญหา เพราะเหตุว่า
คำที่ว่าส่ง กว่าจะเสียมียนพนักงานไปเข้าพวกประจำแผนกไป เพราะฉะนั้น
พวกที่เบนเสียมียนพนักงานก็เสียแค่กระเพาะส่งกว่า ๘๐ บาท

ขุนเด่นใสดีดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่ ก็คือว่า
ข้าพเจ้าถือเกณฑ์ ๘๐ บาท ตามคำสั่งของกรมตำรวจบอกว่เงินเดือน
๘๐ บาทก็เรียกว่าสิ้นเสียมียน ๘๐ บาท ถ้าไม่ต้องเสียหรือถือเกณฑ์อย่างไร
ข้าพเจ้ายังสงสัยอยู่นั่นเอง

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ์ กล่าวว่ คือตามนกฎหมายว่า
หรือ ถ้าว่าไม่เข้าในตอนต้นแล้ว ถ้ามีเงินเดือนเกินกว่า ๘๐ บาท ขึ้น
ไปก็ต้องเสียมียู่ ๒ ประเภท

นายเตียง ไชยกาต ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
ว่ ในหลักการเรื่องนี้มีมาตรา ๕ ว่าด้วยชายฉกรรจ์ ที่ยกเว้น
และไม่ยกเว้นในการเสียเงินรัฐูปการ ในพระราชบัญญัตินี้มาตรา ๕
ข้อ ค. ข้าพเจ้าขอแปรญัตติในหลักการเช่นเดียวกัน ขอเพิ่มเติมข้อ
ความในมาตรา ๕ คือมีคำว่ากำหนด ผู้ใหญ่บ้าน.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ยังไม่ถึง ยังพูดกันไม่เสร็จ

ร.ค. สอน วงษ์โต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยนาท กล่าวว่ ใน
ข้อยกเว้นหมายอักษร ค. ในข้อ ๒ คำว่า “คนของหนนที่เข้ารับราชการ

การฝากพลเรือน” ข้าพเจ้าขอแปรญัตติทำให้ใช้เป็น “ทหาร หรือ ตำรวจ” แทนคำว่า “คน”

นายเซ ยูนพินชี่ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่า หัดก ที่จะยกเว้นแก่ผู้ที่มีบรรพการฝากพลเรือนไม่ให้เสียรัชช ข้าพเจ้าให้ เห็นว่าผู้ที่มีบรรพการได้เงินเดือน ๕๐ บาท ก็เสียรัชชได้แล้ว ขอ ท่านระดึกดูสำหรับคนบ้านนอก ก็ต้องเสียรัชช และทำเงินเดือน หนึ่งไม่ถึง ๕๐ บาทด้วย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอแปรญัตติว่า ๒ คนของ หนุ่นเข้าบรรพการฝากพลเรือนและมีอัตราเงินเดือนหรือได้รบเบบ บำนาญ เกินกว่า ๕๐ บาท ให้ตัดข้อ ก, จ, ออกหมด

ขุนสุมหาวิทตะคคี่ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ขอที่ข้าพเจ้าจะแปรญัตตินี้ แต่ก่อนหน้าที่จะแปรญัตตินี้ ข้าพเจ้า อยากรจะทำความเข้าใจกับรัฐบาด และถ้ารัฐบาดไม่เห็นด้วยกับ ข้าพเจ้าเสนอ ข้าพเจ้าจะขอแปรต่อไปคำที่ว่า ๒ คนของหนุ่นที่เข้าบ. ราชการฝากพลเรือนและ ก. ได้รับพระราชทานยศเทียบเสมอด้วยยศ สัญญาบัตรของทหาร อันนี้ข้าพเจ้าคิดใจสงสัยในเรื่องยศ กับไม่ มียศ ทำไมเราจึงตั้งเกณฑ์ต่างกัน แท้ที่จริงในรัฐธรรมนูญเรา กำหนดแล้วไม่มีเอกสิทธิ์ต่างกัน เขาต้องถกรอนสิทธิหรือรับสิทธิอันนี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าน่าจะเอาคำว่า ยศนี้ เดิกกันเสียที่ย่าเอาเป็น เกณฑ์อื่น ควรจะใช้คำใดที่เหมาะสมกว่านี้แต่อย่างไรก็ดี เมื่อคิดใจจะเอา

ไว้ ข้าพเจ้าก็อยากจะขอเสนอกับรัฐบาลว่าจะเก็บเรื่องยศแล้ว ควร
เอาบรรดาศักดิ์ใส่ลงไปด้วย และบรรดาศักดิ์จะต้องเสียมากกว่าเขา
ท่านขุน คุณพระ พระยา ก็ต้องเสียมากไปอีกเป็นทอด ๆ ที่เดียว
ข้าพเจ้าขอเสนอว่าจะอย่างไร ถ้ารัฐบาลไม่เอา ก็จะได้แปรญัตติในบัดนี้

เจ้าพระยาศรีธรรมวิเศษ กล่าวว่ ธรรมเนียมคือธรรมเนียมตามเดิม
คือไม่อยากจะแก้หลักเกณฑ์เดิมเลย แต่ว่าเมื่อมาขอบังคับขึ้น ถ้าจะ
แก้เป็นว่าคนกองหนุนที่เข้ารับราชการฝ่ายพลเรือน เทียบตั้งแต่ประจำ
แผนกหรือหม้อยตราเงินเดือนตั้งแต่ ๘๐ บาทขึ้นไป ก็ไม่ขอของ พอใจ
หรือไม่

ขุนสุมานหารทิศคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ ถ้า
เช่นนั้นข้าพเจ้าก็พอใจ และบางที่นายทหารผู้ทรมยศ ไปรับราชการ
พลเรือนขนตำ และบางที่อาจจะไม่มีเงินเดือน ๘๐ บาทก็ได้

ขุนพิเศวะหัตถ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่ ในข้อที่ว่า
ให้เทียบอัตราเงินเดือนเกินกว่า ๘๐ บาท หรือ ๘๐ บาทนั้น ข้าพเจ้าไม่
เห็นสมควร ไม่เห็นสมควรเพราะเหตุใด ไม่เห็นสมควรเพราะเหตุว่า
เงินภาษีอากรของเราในประเทศสยามมีอยู่ ๒ ประเภท ประเภทหนึ่งว่า
อีนคัมแทกซ์ เก็บจากภาษีไรรว ส่วนภาษีรัชชูปเนนภาษีส่งนตจ เมื่อ
เป็นภาษีส่งนตจ บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพ ย่อมจะเสียเสมอกัน ในข้อ
เสนอนั้นแหละจะไปยกให้แก่นทหารซึ่งมาเข้ารับราชการพลเรือน มีข้ควา

ตั้งแต่ ๘๐ บาท หรือเต็มย่นพนักงานก็ตาม เช่นเต็มย่นตามโรงพิมพ์
เหตุใดจึงเสียค่า มันเป็นภาษีส่วนตัว สิทธิเสรีภาพไปไหน สิทธิในการเป็น
ทหารเต็มอกัน และสิทธิในการเสียภาษีอากรเต็มอกัน ในข้อนี้ข้าพเจ้า
คิดใจอยู่ ข้าพเจ้าอยากจะขอแปรญัตติในมาตรา ๓ ข้อ ๒ นี้ อยากจะ
แปรว่า ถ้าได้รับตำแหน่งเทียบเท่าชั้น เต็มย่นพนักงานโดยมีอัตรา
เงินเดือนคงเสียเงินราชการ ข้าพเจ้าก็คงเสีย เมื่อข้าพเจ้าไม่เป็น
ทหาร เงินค่ารัฐบาลไม่เรียกเขา เพราะเหตุฉะนั้นคงเสียเท่ากัน เต็มย่น
พนักงานรับราชการของแผ่นดินเหมือนกัน นี่เงินจึงไม่ยกเงินจึงไปยกเงิน
จะเพราะทหาร ข้อนี้สิทธิและเสรีภาพจะตกไปมาก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะ
ขอแปรญัตติในมาตรา ๓ ดังที่กล่าวแล้ว ขอให้ท่านสมาชิกทั้งหลาย
จงระลึกถึงสิทธิและเสรีภาพที่ได้เบียดได้

ขุนชำนาญภาษา และ หลวงจวนนิติปริชา รับรอง

ขุนสมานหารหิระคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววาท ที่
รัฐบาลรับว่าจะแก่มือกัน อาจจะทำให้สมาชิกหลายท่านพอใจ บางที่
จะไม่ต้องแปรญัตติ

ประธานสภา ฯ กล่าววาท รัฐบาลยอมแก้ไขเป็นดังนี้ คน
กองหนุนที่รับราชการฝ่ายพลเรือน เทียบตั้งแต่ประจำแผนก หรือ
มีอัตราเงินเดือนตั้งแต่ ๘๐ บาทขึ้นไป อย่างแน่นอนพอใจหรือไม่ ใน
เมื่อรัฐบาลได้ยอมเปลี่ยนแปลงเช่นนี้

นายแฉะ ยูนพิณซ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวหาว่า ข้าพเจ้า
พอใจ แต่จะไม่ยอมถอนผู้ที่มีเงินเดือน ๕๐ บาท

ประธานสภา ฯ กล่าวหาว่า ยังเกี่ยวในเรื่องเงินเดือน

ขุนเสนาดีดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวหาว่า ข้าพเจ้า
ยังสงสัยอยู่ว่าตามพระราชบัญญัติที่ได้กำหนดอัตราให้เสียเงินรัชูปการ
คือคนกองหนุนออกบริวารราชการฝ่ายพลเรือน เทียบตั้งแต่ชั้นประจำ
แผนกขึ้นไป ทนข้าพเจ้ามีความสงสัยอยู่ว่าถ้าหากว่าทหารกองหนุนที่ไป
บริวารราชการต่ำกว่า เช่นประจำแผนกหรือยังไม่มีเงินเดือนเกินกว่า ๘๐ บาท
ก็คงเสียเงินรัชูปการอยู่นั่นเอง หักการจะเป็นเช่นนั้นหรือไม่ก็ไม่ทราบ

เจ้าพระยาศรัทธาธรรมาภิเบศ์ กล่าวหาว่า ตั้งแต่ ๘๐ บาทก็ต้องเสีย
ถ้าต่ำกว่านั้นไม่ต้องเสีย

ขุนเสนาดีดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวหาว่า เดี๋ยวนี้
พนักงานต่าง ๆ จะเสียหรือไม่

ประธานสภา ฯ กล่าวหาว่า ข้าพเจ้าขอให้นั่งอยู่ก่อน ท่านมีญัตติ
พ้องกันแล้วจะท่านเป็นผู้รับรองเมื่อท่านแล้วในญัตติของขุนพิเคราะห์คดี

นายแฉะ ยูนพิณซ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวหาว่า ข้าพเจ้า
ขอทราบเวียนสักหน่อยว่า ค่าที่ได้ไปว่า ตั้งแต่ประจำแผนกเขาอาจจะรับ
ก็ได้ และอาจได้เงินเดือน ๒๐ บาทคงบอกได้ จะเกิดมปัญหาขึ้น เพราะ
ฉะนั้น ผู้ขออาจจะไม่มีเงินเดือนถึง ๘๐ บาทก็ได้

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ ก่อว่าว่า คอไปไม่มีรังแล้ว คือว่าถ้า
ประจำแผนกก็ต้องได้ ๘๐ บาทเลย หรือไม่ใช่ประจำแผนกก็ต้องเป็น
เด็มนอะไรๆ ถ้าได้ตั้งแต่ ๘๐ บาทก็ต้องเลย ความจริงคือต้องการ
จะให้ข้าราชการวิสามัญที่มีเงินข้างมากก็ให้เลยเสียด้วย

นายพิ ก ณะชธา ผู้แทนราษฎรอุตรดิตถ์ ก่อว่าว่า พระราช
บัญญัติรัฐชูปการ เท่าที่เรารู้กันอยู่เดี๋ยวนี้เป็นพระ ราชบัญญัติที่เก็บภาษีไม่
ยุติธรรม ซึ่งรัฐบาลก็รู้แต่ก็ยังไม่คิดหาวิธีที่จะเลิกอยู่ แต่ว่าเลิกไม่ได้
และเงินที่ได้ก็ไม่ค่อยพอ หลีกการที่รัฐบาลขอหนักเป็นหลีกการที่เก่า แต่
ว่าเปลี่ยนแปลงให้เข้าระเบียบเรียบร้อยตามที่เรา แก่ ใจพระราชบัญญัติ
ใหม่ เราไม่ควรเลยที่จะต้องไปขยายให้ การนั้นนอกจากที่ได้รับผ่อนผัน
แล้วก็ดี จะต้องเสียค่าภาษีเพิ่มขึ้นไปอีก เราไม่ควรที่จะให้บุคคลที่ไม่
เสียอยู่แล้ว มาเสียภาษีที่ไม่ยุติธรรม ก็เหมือนเป็นภาษีไม่ยุติธรรม
อยู่แล้วซ้ำเจ้าไม่เห็นควรด้วยเลย

ประชาชนสภา ฯ ก่อว่าว่า เดี่ยวรัฐบาลได้ยอมแก้ถึงเป็นรูป
คนกองหนุนที่เข้าราชการฝ่ายพลเรือน เทียบตั้งแต่ประจำแผนก
หรือทมิศตราเงินเดือนคงแต่ ๘๐ บาทขึ้นไป แต่มีสมาชิกคนหนึ่งว่า ๘๐ บาท
นี้ ขอเปลี่ยนเป็น ๕๐ บาท สำหรับสมาชิกผู้หนักกับรัฐบาล ข้าพเจ้า
จะรวมไว้เป็นปัญหาเดียวกัน กับของขุนพิเคราะห์ ฯ ขอแปรญัตติเป็น
รูปนี้ ได้รับตำแหน่งเทียบเท่าชั้นเด็มนพนักงาน โดยมีอัตราเงินเดือน

ต้องเสียเงินรัชชูปการ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะแก้ แปลว่าแก้อย่าง
อุณพิเคราะห์ ๆ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาธิยกมือรับรอง ๒ ท่าน

ประธานสงฆา ๆ กล่าวต่อไปว่า มีผู้รับรอง ๓ ท่าน แต่ยกมือ
๒ ท่าน ท่านผู้ใดเห็นควรจะยื่นตามของรัฐบาลที่เสนอมานี้ใหม่แต่อย่า
เงินเดือนยังเบนมัญหาต่อไปโปรดยกมือขึ้น

มีสมาธิยกมือรับรองหลายท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมได้ตกลง
ให้เป็นไปอย่างรัฐบาล

ประธานสงฆา ๆ กล่าวต่อไปว่า ญัตติข้อไปว่าจะเป็น ๘๐ บาทหรือ
๕๐ บาท

นายกรัฐมนตรี กล่าวต่อไปว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าให้ทำความพอใจแก่
ท่านสมาชิกรุ่นนี้ก็ควรค่าชมไป ข้าพเจ้าอยากจะให้สมาชิกรัฐบาล
ข้าพเจ้าอยากจะให้ถอนไปทางนั้น คือ ๕๐ บาทแทนเท่ากับเราไปรักษาทานั้น
กับพวกได้รับเงินเดือนน้อย และอันที่จริง เงินนี้ก็เป็นการช่วยส่งเสริม
รัฐบาลนั่นเอง อาจจะทำให้เป็นการเดือดร้อน ที่จริงเป็นการส่งเสริม
รัฐบาลตั้งกถาถามแล้ว แต่รัฐบาลหาได้ มีคนที่จะรักษาทานั้นกันไม่
รัฐบาลเก็บภาษีเท่าที่ควรจะเก็บเพื่อจะไปบำรุงอะไรต่ออะไรต่าง ๆ แต่ทว่า
เห็นว่าไม่จำเป็นแต่รัฐบาลก็ต้องผ่อนผัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่า
พากันโหวตให้แก่ ๕๐ บาท เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอร้องคุณผู้ชายนุเคราะห์
โหวตที่ว่า ๘๐ บาทจะแพ้

นายแฉะ ยุนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวอ้าง ถ้า
เช่นนั้นข้าพเจ้าขอถอน

ประธานสภา ฯ กล่าวอ้าง เมื่อถอนแล้วเป็นอันว่า แก้ไขตาม
ญัตติของรัฐสภาที่แก้ไขใหม่ คือ คนกองหนุนที่เข้ารับราชการฝ่าย
พลเรือน เทียบคงแต่ประจำแผนกหรือที่มอดตราเงินเดือนตั้งแต่ ๘๐ บาท
ขึ้นไป นอกนั้นคัดออกหมด

นายเตียง ไชยกาต ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวอ้าง
ข้าพเจ้าขอแปรญัตติต่อไป เพราะเกือบเคยมาแล้ว คือต่อจากในข้อ
ค. น.เอง คือจากเลข ๓ เมื่อก็เป็นข้อ ๔ ขอเติมคำว่า ผู้แทนตำบล
ตลอดเวลาที่อยู่ในตำแหน่งและเสมือนพนักงานไม่เกิน ๘๐ บาท ที่แปร
ญัตตินี้ ก็เพราะเหตุว่าหลักการในการเก็บภาษี ของรัฐบาลเราเก็บจาก
ราษฎรผู้มีหน้าที่ช่วยราชการ ช่วยบ้านเมือง แต่ถ้าทหารแดงก็เรียกว่า
ได้ช่วยแล้ว แต่ผู้ที่ไม่เป็นทหารก็มีหน้าที่ที่จะช่วยราชการด้วย ก็ต้อง
เสียภาษี ผู้แทนตำบลก็นับว่าช่วยราชการแล้วแต่ยังไม่ได้รับความ
ยกเว้น และยังไม่มีโอกาสยกเว้น และอันนี้เป็นโอกาสอันหนึ่งแล้ว
เป็นอันว่าขอขบแทนเขาในอันนี้ โดยยกเว้นไม่ให้เสียรัฐูปการ

ประธานสภา ฯ กล่าวอ้าง อันนี้ข้าพเจ้าจะอธิบายแทน เพราะเหตุ
ว่าข้าพเจ้าทำได้ทีเดียวว่า ในเรื่องผู้แทนตำบลข้าพเจ้าทำได้ว่า สภา ฯ
ไม่เคยเสนอที่หนึ่งแล้วในเรื่องที่จะยกเว้นเงินรัฐูปการ ที่ผู้หญิงที่เป็น

ผู้แทนตำบลจะไปยกเงินอะไรกัน จึงขอลงมติและให้เบญจมาศไปเป็น
เกียรติยศ แก่ผู้แทนตำบลซึ่งรัฐบาลก็ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ นมา
แล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเงินอันจะลงมติของเรา

นายโต ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
ข้าพเจ้าขอสนับสนุนท่านสมาชิกเหล่านั้น และอยู่ในหลักการอันเดียว
กันทั้งรัฐบาล ในหลักข้อ ๑ เราไม่เก็บเงินเดือนผู้ที่ไม่เกิน ๘๐ บาท
ข้าพเจ้าเห็นด้วยอย่างยิ่ง เช่นผู้แทนตำบลผู้หนึ่งไม่ต้องเสียภาษีอะไร
ก็อยู่แล้ว และผู้เสียภาษีต้องเสียเงิน เงินรัฐชูปการควรจะได้รับการ
ยกเว้นอย่างเดียวกันกับเสมียนพนักงานที่อยู่ในหลักการอันเดียวกันดังกล่าว
แล้ว ก็ควรได้รับยกเว้นอันเดียวกัน ทหารและเสมียนได้ช่วยราชการ
ได้ท่านเองเดียวกัน ก็สมควรที่ได้รับความยกเว้นอย่างเดียวกันเพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอเสนอว่าเท่าที่สมาชิกเหล่านั้น เป็นการสมควรอย่างยิ่ง

ขุนสีกน ขวัญศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าววา
ข้าพเจ้าคิดว่าตามที่ มีสมาชิกเสนอแปรญัตตินั้น ย่อมเป็นความเห็นที่
ผู้แทนทั้งหมดก็ต้องเห็นพ้องด้วย แต่ว่าโดยเฉพาะในหลักการของพระ
ราชบัญญัตินั้นหมายความว่า เราจะยกเด็กมาตรา ๕ เท่านั้น ก็เหตุ
ใดแต่จะยอมให้เสนอแปรญัตตินั้นออกเหนือไปจากอนันัน หลักการที่
รับไว้ นข้าพเจ้าขอเสนอเพื่อสมาชิกได้รับไว้ ถ้าหากว่าจะได้มีความ
ประสงค์จะให้เป็นอย่างไร ให้ผู้ใดอย่างไร ควรจะได้อำนาจเป็นร่างพระ
ราชบัญญัติใหม่ขึ้น จึงควรที่จะพูดกันอีกครั้ง

เจ้าพระยาศรีธรรมโศภณ กัถาว่า ตามที่สมาชิกผู้หนึ่งเสนอ
 นั้นเป็นการถูกต้องเพราะเหตุที่ว่า ตามที่รัฐบาลเสนอนั้น พุดแต่ข้อ ข
 ค. เท่านั้น ไม่ได้เสนอในข้อ ง. เพราะฉะนั้นข้อ ง. เป็นหลักใหม่ไม่
 เกี่ยวกับพระราชบัญญัติ เมื่อเรารับหลักการของร่างพระราชบัญญัติ
 นั้นแล้ว ก็ควรจะพิจารณากันในข้อ ค. เท่านั้นเอง เรื่องคนกองหนุน
 ที่อาจจะต้องกลับมาเสียเงิน เกี่ยวกับว่าผู้ที่ไปรับราชการนั้นควรจะยกเว้น
 ผู้ที่ไม่ได้รับราชการทหารไม่ได้ยกเว้น และรับพระราชทานยศเป็น
 นายร้อยตรี หรือนายร้อยตำรวจตรี และประจำแผนกที่มีอัตราเงิน
 เดือน ๘๐ ขึ้นไป นอกจากนั้นไม่ได้เข้าอยู่ในวงการเงิน

ประธานสภา ฯ กัถาว่า อันนั้นเป็นปัญหาในเรื่องข้อบังคับ การ
 ทดสอบข้าราชการคนเดียวหรือส่งให้กรมมาธิการพิจารณานั้น เพราะมีความ
 หมายต่างกัน การพิจารณารวดเดียวจะให้งานสั้นไปโดยเร็ว ส่วนที่จะ
 ส่งไปให้กรมมาธิการพิจารณานั้น อะไรบกพร่องอยู่ เราจะแก้ไขเพิ่ม
 เต็มได้ หลักการมีอยู่ดังนี้ เพราะฉะนั้นมีตัวอย่างซึ่งผ่านมาเร็ว ๆ นี้
 ในเรื่องพระราชบัญญัติรถยนต์ ก่อนที่เราจะรับหลักการ มีสมาชิก
 ผู้หนึ่งขอเสนอว่าขอให้รับหลักการขยายออก นอกเหนือจากที่เราเสนอ
 มา เพราะฉะนั้นในข้อที่สมาชิกผู้คัดค้านนั้นเป็นการถูกต้องแล้ว เพราะ
 ฉะนั้นขอให้พิจารณากันในข้อที่สมควรแก้ไขเท่านั้น นั้นเป็นคำตัดสินของ
 ข้าพเจ้า

ขุนสุมหาหารหิตะคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
 ปัญหาที่เป็นของข้าพเจ้านั้นเป็นปัญหาคนละเรื่อง แต่ว่าในเมื่อรับข้อ
 ที่รัฐบาลแก้ไปแล้ว ข้าพเจ้าสงสัยว่าหนังสือจะไม่ตรงกัน คือว่าที่เรา
 แก้หมายเลข ๒ นั้นแล้ว หมายเลข ๓ เราควรจะต้องแก้ไขให้ตรงกันด้วย
 ถ้ามีคณะหนึ่งเห็นเสมอว่าเราเก็บคนที่มีคดี เพราะฉะนั้นหมายเลข ๓
 ข้าพเจ้าอยากจะขอรัฐบาลว่า ถ้ากระไร เราควรจะต้องแก้ไขให้ตรงกัน
 คือ ๓ เราจะใช้ว่าข้าราชการทหารที่มีอัตราเท่ากันแทนคนที่จะได้ใช้คดี

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศร์ กล่าววา คือสำหรับทหารเราจึง
 รักษา เราคงให้มีคดีอยู่ คิดตั้งแต่นายร้อยตรี ถึงนายพันเอก ทหาร
 นั้นมีคดี แต่สำหรับพลเรือนไม่มีคดี เพราะฉะนั้นจะไม่ให้ทหารไม่มี
 ยศนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย

ขุนสุมหาหารหิตะคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
 ที่ข้าพเจ้าพูดนั้นไม่ใช่ว่าจะให้เลิกยศ ข้าพเจ้าต้องการอย่างเดียวกับที่
 หนังสือจะออกไปไม่ถูก คือตาม หมายเลข ๑, ๒, ๓ นั้น เรามีแยก
 เงินอยู่ ๒ อัน ถ้ายกเงิน ๒ อันนั้นแล้วไม่ต้องเสีย คือ ๑. ข้าราชการชั้น
 นายทหารที่มีสัญญาบัตรยศ หรือเทียบยศเสมอด้วยนายทหารชั้นสัญญา
 บัตร หรือ ๒ คน กองหนุนที่เข้ารับราชการฝ่ายพลเรือน และ ก. ได้รับ
 พระราชทานยศเทียบเสมอด้วยยศสัญญาบัตรของทหาร หรือ ข. ได้รับ
 ตำแหน่งที่สูงกว่าเสมียนพนักงาน หรือที่มีอัตราเงินเดือนเกินกว่า ๘๐ บาท

นี่คือหนังสือตรงที่ข้าพเจ้าเข้าใจว่าประจำการ “๒. คนกองหนุนที่เข้ารับราชการฝ่ายพลเรือน” นี่เป็นกองหนุนทำงานในทางพลเรือน คนที่ทำงานในทางพลเรือนเราก็คือเกณฑ์ได้ในทางพลเรือน แต่ทำไมนายทหารที่ประจำการอยู่ในที่นั้นเรากำลังจะถือว่ามียศอยู่ เพราะเท่าที่ข้าพเจ้าได้เคยทราบมา นายทหารที่ออกจากราชการแล้ว มียศมาก ๆ กลับเข้าไปทำงานอีก ก็เงินเดือนต่ำกว่าอัตราที่มี ถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว คนนี้จะกระทบกระเทือนไปถึงด้วย ข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านมีความเห็นควรจะใช้อย่างไร

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่ ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าควรจะใช้ข้อความอย่างเดียวกับหมายเลข ๒ หมายเลข ๒ เราไม่ได้พูดถึงยศเลย เราพูดถึงรายได้ที่ได้มาในตำแหน่งนั้น เพราะฉะนั้นในหมายเลข ๓ นี้เราควรจะต้องพูดว่าข้าราชการทหารที่มีเงินเดือนในอัตราตำแหน่งนั้น จึงควรจะต้องเสียเงินราชการ แต่เพราะเหตุที่ผ่านมาแล้วข้าพเจ้าก็ไม่สามารถที่จะแปรญัตติ และที่ได้เห็นก็ไม่ใช้ข้าพเจ้าแก้ รัฐบาลเป็นผู้แก้ แต่ถ้าจะปล่อยให้ ข้าพเจ้าก็ไม่ขัดข้อง

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่ ตามพระราชบัญญัติที่แปรญัตติมาแล้ว ข้าพเจ้าไม่ได้แปรอะไรเลย แต่ยังมีข้อสงสัยอยู่ว่ กองหนุนซึ่งรับราชการมีเงินเดือน ๘๐ บาทนั้นของเสียราชการแล้ว กองหนุนที่ไปรับงานตามห้างร้าน ได้เงินเดือน

เช่นนายทหารเป็นนายร้อยเอก ออกจากกองหนุน แล้วกลับเข้าไปทำงานได้เงินเดือน ๖๐ บาท ข้าพเจ้าไม่อยากจะเสีย รัฐบาลจะว่าอย่างไร

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี กล่าวว่า ตามข้อ ๑ นั้นถ้าเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร หรือเทียบด้วยยศชั้นสัญญาบัตรแล้ว ต้องเสียอย่างเดียวกันกับข้าราชการ คนกองหนุนคือพวกที่เป็นทหารมาแล้ว แต่มาได้เงินเดือนสูงตั้งแต่ประจำแผนก หรือที่มีเงินเดือนตั้งแต่ ๘๐ บาทขึ้นไป ก็ต้องเสีย เพราะฉะนั้นถ้าประจำแผนกก็ต้องเสียก็เหมือนกัน

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ที่จริงยังเข้าใจผิดอยู่ ข้าพเจ้าเห็นว่าเกี่ยวกับโดยความเข้าใจผิด ที่จริงที่ว่าไม่ให้เสียรัฐูปการนั้น เขามุ่งถึงพดทหาร นายสิบพดทหารที่ทำงานคราวคร่า เช่นเป็นต้นว่า นายสิบพดทหาร เคยเป็นชาวนาหรือเป็นพดเมืองมา ต้องมาได้รับการฝึกหัด—อย่างอยู่ในยุคสมัยนี้ ก็หนักเป็นเวตา นอนก็เป็นเวตา ต้องอยู่ในฮอการดำมากนั้นละก็ เขาก็ผ่อนผันให้ โดยไม่ให้เสียรัฐูปการ แต่ทว่านายทหารชั้นสัญญาบัตรควรจะต้องเสีย เพราะอะไร เพราะว่านายทหารมาจากโรงเรียนนายร้อย ถึงจะฝึก ก็ไม่ถึงถึงต้นอะไร แปลว่าความดำมากต่างๆ พอเบาอยู่ ก็ยังผ่อนปรนให้บ้าง เพราะเหตุ ที่ว่าแบบบาง เคยเป็นลูกคนพนคนมาแล้ว แล้วก็การคราวคร่าที่ผ่อนปรน

บ้าง ความลำบากเหล่านี้เอง เขาก็มีขอรัฐบาลให้ไม่ต้องเสีย แต่
 ทว่าเมื่อเราได้เดือนเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรแล้ว โดยความดี
 ความชอบของเขาเอง เขาก็ต้องเสียรัฐบาล แปลว่าอยู่ในอาการ
 ที่มีเงินเดือนมากพอ มีทหารคนใช้อะไรต่างๆ เหล่านี้ เพราะฉะนั้น
 จึงได้มีคดีอย่างนี้ เมื่อก็คงไปถึงเรื่องนั้นแล้ว เราจะสังเกตเห็นได้ว่า
 ว่าสำหรับบุคคลเหล่านี้เราควรจะยกเว้นรัฐบาลให้เขา แต่พวกนี้ยังไม่
 ตั้จะลำบากตรากตรำอะไรมากนัก เราไม่ควรจะยกเว้นรัฐบาลให้
 นี้ อย่างนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นธรรมดา

นายนิติ ไร่รัต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชบบุรี กล่าวว่า ตามคำ
 อธิบายของท่านนายกรัฐมนตรี ข้าพเจ้าเข้าใจดี แต่ว่าที่กนอัยคำ
 ในกฎหมาย เช่นอย่างข้อ ๒ ให้ชื่อว่า "คนกองหนุนที่เข้ารับ
 ราชการฝ่ายพลเรือน" ถอนกันกันไปถึงไหน คำว่าคนกองหนุน
 ต้องถึงถึงนายทหารกองหนุนด้วย แต่ถ้าเขาเข้ารับตำแหน่งประจำแผนก
 หรือได้เงินเดือน ๗๐ บาทขึ้นไป ต้องเสียรัฐบาล แต่ทว่า
 นายไต่ฯ ความเมื่อคนสมัครเข้ารับราชการ เงินเดือน ๖๐ บาทก็เป็น
 กองหนุนเหมือนกัน ถ้าไปรับราชการแห่งอื่น ก็ต้องเสียรัฐบาล
 เหมือนกัน ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตอบว่าไม่ต้องเสีย
 ทำให้ข้าพเจ้าสงสัยในถ้อยคำที่ต้องเสีย ถ้าหากว่าต้องเสียเหมือนกัน
 ก็ควรต้องแก้ในข้อ ๒ ให้ชื่อว่า "นายทหารกองหนุน" เพราะว่า
 ถึงความถึงนายทหารกองหนุนด้วย

ตำแหน่งที่ต่ำกว่าเสมียนพนักงาน หรือที่มอตราเงินเดือนสูงกว่า ๘๐ บาท
 เข้าหลัก ๘๐ บาท หรือประจำแผนก แล้วนายทหารจะกลับเข้ารับ
 ราชการอีก จะต้องได้รัชูปการ อย่างนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าตัวหนึ่งคือ
 อย่างนี้ไม่ใช่ความประสงค์อันแท้จริงของรัฐบาล ถ้าเป็นความประสงค์
 ของรัฐบาลแล้วจะต้องเขียนว่า นายสิบหรือพลทหารกองหนุน ถ้ามุ่ง
 หมายถึงนายทหารที่เข้ารับราชการภายหลังปลด เว้นแต่ตัวก็ต้อง แก่ตามด้วย
 เหมือนกัน

จนวรัญญูธรรมเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
 ข้อที่นายกรัชมন্ত্রীว่าว่า พลทหารยอมได้รับความลำบากตรากตรำ
 มากกว่า ส่วนนายทหารได้รับความลำบากตรากตรำน้อยกว่า ข้อนี้ข้าพ
 เจ้าไม่เห็นพ้องด้วยเลย ข้าพเจ้าเห็นว่านายทหารที่ดี พลทหารที่ดี ยอมได้
 ได้รับความลำบากและเห็นดีเห็นชอบเท่าๆกัน ถ้าพูดตามจริงแล้ว นายทหาร
 ก็มักจะได้รับความลำบากและเห็นดีเห็นชอบมากกว่าเสียอีก เพราะเหตุ
 ว่าต้องตรากตรำด้วยกันหรือยิ่งกว่า ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงคิดว่านายทหาร
 ที่ได้รับเงินต่ำกว่า ๘๐ บาทแล้ว ควรจะได้รับดารยกเงินเหมือนกัน

นายกรัชมন্ত্রী กล่าวว่า คือสำหรับนายทหารนั้น นายทหาร
 เป็นกาอาชีพ แต่สำหรับพลทหารนั้นเกณฑ์มา เพราะฉะนั้นผิดกัน
 แม้จะถึงความลำบากตรากตรำนั้น ถูกแต่จะถือว่าเกือบจะเหมือนกัน แต่

ท่านคิดดูดีว่า เขาอยู่บ้านเขาอยู่มา สัมมุติว่าอย่างนี้ เขาต้องละทิ้ง
หน้าที่ทำมาของ เขา เขามารับราชการทหาร แล้วต้องกินอยู่หลับ
นอนโดยที่ถูกรังคืบว่าเวลานนี้ของกิน เวลานี้ของกิน เวลาต้องหัด
อะไรเหล่านี้ แต่ นายทหารนั้นเป็นนักเรียนนายร้อย แล้วก็ออกไป
ไปรับอาชีพในทางนั้น เพราะฉะนั้นจึงแต่เห็นว่ากินอย่างนี้

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวไว้ว่า ข้าพเจ้าอยากจะอธิบายถึง
เรื่องตำนานกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนสสท.น้อย คือเรื่องเงินรัชชูปการ
นี้ เดิมมาจากเงินส่วย คืออย่างนี้ เขาเรียกคนเกณฑ์มาใช้ด้วย
บางที่ไม่ต้องเกณฑ์มาใช้ก็เอาเงินมาให้ เมื่อเอาเงินมาให้จึงไม่ต้อง
เป็นทหาร เรียกว่าเสียเงินรัชชูปการ และเมื่อเป็นทหารแล้ว ออก
มาจึงไม่ต้องเสียรัชชูปการ แต่ นายทหารไม่ใช่คนที่เกณฑ์มาจึงไม่
ได้รับยกเว้นรัชชูปการ เพราะฉะนั้นถ้าเข้าใจความหมายที่ว่าเราเกณฑ์
คนมาเพื่อทำงานให้หรือเกณฑ์คนเอาเงิน นี้เป็นตำนานกฎหมายใน
เรื่องนี้ เมื่อเรารู้ความประสงค์ในเรื่องนี้แล้ว เข้าใจว่าสมาชิกที่ข้อ
ใจคงจะหาความสงสัยในเรื่องนี้ กับอีกอย่างหนึ่งที่สมาชิกพูดถึงคน
กองหนุนแต่ว่าใน ค. ๒. และ ๓. นั้นมีในพระราชบัญญัติ ถ้ากลับไปอ่าน
ในพระราชบัญญัตินี้แล้ว จะเห็นว่าเป็นคนที่ถูกเกณฑ์มา คือคน
กองหนุนตามข้อ ๓. ๒. ๓. เพราะฉะนั้นกองหนุนจึงหมายความว่า
กองหนุนที่กล่าวข้างบน ไม่เกี่ยวกับนายทหารชั้นสัญญาบัตรเลย

ค.ยู.เกียง ทองตงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าว
ในประมวลของทหาร แบ่งยศของทหารไว้ดังนี้ นายทหารชั้น
สัญญาบัตร ตั้งแต่ นายดาบ นายร้อยตรี นายร้อยโท นายร้อยเอก
นายพันตรี นายพันเอก ถ้าอ่านตามแล้วต้องเสียเงินรัฐูปการ คือ
นายดาบประจำการก็ต้องเสียเงินรัฐูปการ มีปัญหาว่านายดาบที่ไม่ได้
ถูกเกณฑ์จะไม่ต้องเสียรัฐูปการ

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าว
ที่จริงเราไม่มีญัตติที่จะต้องพิจารณากันเอง ถ้าจะปล่อยให้
ความเห็นไป เดียวก็จะออกความเห็น ว่า ชาวภาคไม่ควรจะต้อง
เสียรัฐูปการ เพราะฉะนั้นไม่ควรจะผ่อนให้ลดความเห็นกันเอง
เพราะฉะนั้นขอให้ผ่านไป เพราะไม่มีญัตติที่จะพิจารณาเอง

ประธานสภาฯ กล่าว ว่า เรื่องที่จะผ่อนไปก็คือว่ามี การแก้ข้อ
ในข้อ ๒. เพราะฉะนั้นจึงได้ยอมผ่อนให้อภิปรายกันในเมื่อไม่มีท่านผู้
ใดคัดค้าน

นายเดมียศ หงส์ประภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดอยุธยา กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าไม่คัดค้าน แต่ว่ารู้สึกของใจเล็กน้อย คือสงสัยว่า คือ
ในมาตรา ๓ บอกว่า ทหารตำรวจที่ประจำการอยู่ หรือ ทหารตำรวจ
ที่ประจำการครบกำหนดแล้ว และอยู่ในกองหนุนชั้นที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓

ประเภทที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ หรือ ผู้ที่พ้นราชการทหารและตำรวจประเภทที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ ถ้าหากว่าผู้ที่ได้เข้ารับราชการทหาร เว้นแต่เข้ารับราชการทหารไม่ครบกำหนด หนีไปเสียหลายปี หนีภายหลังจากกรมกองได้ออกใบอนุญาตให้เป็นกองหนุน ตามที่อยู่ในลักษณะนั้น อย่างนั้น จะได้รับข้อความยกเว้นอย่างไรในข้อ ๓ นี้หรือไม่ เพราะว่าในกรณีเช่นนั้น ข้าพเจ้าเชื่อว่าพระราชบัญญัติคนไม่พลัดแข้งลงไปแล้ว คงจะเกิดปัญหาขึ้น

เจ้าพระยาศรัทธาธรรมาธิเบศร์ กล่าวว่า เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับข้อบังคับทหาร แล้วตามพระราชบัญญัติก็บอกกับผู้พ้นราชการทหาร คือ แปลว่าได้รับราชการทหารตามข้อบังคับ เมื่อเขาออกจากกองหนุนแล้ว ก็เข้าตามนี้ ถ้าไม่ใช่กองหนุนก็ไม่เข้า

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอให้ลงมติกันเสียที ว่าเราจะมี การแก้ไขคำอะไรกันอีกหรือไม่ ถ้าท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรมีการแก้ไข คำกันอีก โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกส่วนมากเห็นว่าการแก้ไขคำกันอีก

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ต่อไปมาตรา ๔

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้า ขอกราบเรียนก่อน ญัตติของข้าพเจ้าเป็นญัตติแล้ว จะไปคัดค้าน

อย่างนั้นก็เหมาะ คือข้อ ข. ข้าพเจ้าขอแปรญัตติว่า ได้รับตำแหน่ง
ที่สูงกว่าเสมียนพนักงานหรือผู้ที่มีอัตราเงินเดือนเกินกว่า ๘๐ บาท เดิม
ค่าจ้างเท่านั้น

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ระเบียบฯ กติกาก็ไปแล้ว มีอยู่ ๒ คนเท่า
นั้นยกมือ

ขุนเสนาบดีผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ตอนที่
ตัดเงินเรื่องทหารนายตามต่างหาก

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เขาตกลงกันเป็นญัตติด้วยกันแล้ว ไปรด
น้ำฯ มาตรา ๔ คือไป

เดชาธิกรสภาฯ อ่านมาตรา ๔

ไม่มีผู้ใดค้านอย่างใด

ประธานฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ควรออก
เป็นกฎหมายบังคับได้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือขึ้นพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมสภาฯ นี้
ได้รับรองร่างพระราชบัญญัติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้

ประธานสภาฯ มีกิจธุระจำเป็น จึงได้ขอมติให้รองประธานสภาฯ
ทำการแทน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ระเบียบวาระข้อ ๔ ร่าง
พระราชบัญญัติรัฐสภาการแก้ไขเพิ่มเติม ของ ร.ด. ดัด รัตนพันธ์

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่าการ
 ที่ข้าพเจ้าเสนอร่าง พ.ร.บ. เงินรัฐูปการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อปลดปล่อย
 ความทุกข์ร้อนของราษฎรก็เพราะเนื่องด้วยเมื่อข้าพเจ้าออกไปเพื่อเยี่ยม
 เยียนเพื่อนราษฎรตามตำบลต่าง ๆ ในจังหวัดที่ข้าพเจ้าเป็นผู้แทนราษฎร
 เมื่อเร็ว ๆ นี้ ได้เห็นความทุกข์ร้อนของเพื่อนราษฎรที่คงถูกยึดทรัพย์
 สินขายทอดตลาดไว้แทนเงินที่ค้าง รัฐูปการ จนไม่มีที่ทำการเป็นการนำ
 หนักยิ่งนัก ซึ่งเข้าใจว่าการถูกยึดทรัพย์ขายทอดตลาดตามทำนองนี้
 ก็มีอยู่ไม่น้อยเช่นเดียวกัน ความจริงตามพระราชบัญญัติฉบับนี้พระราช
 ปรารภว่าเป็นกรรมเนียมซึ่งได้มาแต่โบราณกาล แต่ในเวลานี้เราควร
 อยู่ว่าเป็นภาษีที่ไม่ยุติธรรม และถึงสมัยที่ควร จะยกเลิกเสียได้แล้ว
 แต่เมื่อยังมีความจำเป็นอยู่ก็สมควรจะ ยกเลิกเฉพาะความเดือดร้อนของ
 ราษฎรบางประการ ตามความในอนุมาตรา ๓ แห่งมาตรา ๓๐ ของ
 พระราชบัญญัตินี้ ให้อำนาจนายอำเภอยึดทรัพย์ สินของผู้ค้างเงิน
 รัฐูปการ ออกขายทอดตลาด เพื่อใช้เงินรัฐูปการกับค่ากรรมเนียม
 กับค่าใช้ จ่ายโดยอนุ โฉม การที่ราษฎรผู้ค้างเงินรัฐูปการต้องถูกยึด
 ทรัพย์ออกขายทอดตลาดตั้งหน้าหน้าตั้งเดชะยงนัก ด้วยขณะข้าพเจ้า
 ออกไปเยี่ยมตามตำบลได้เห็นกับตาและได้รับคำร้องของราษฎรหลายราย
 มีความเป็นทำนองเดียวกันว่าเขามักมาได้รับมฤคกตโทษออกมาจาก บรรพ
 บุรุษเพียง ๒-๓ ไร่ ราคาราว ๒๐๐ บาท ได้ทำเพียง ครอบคร้วัดนับมา

เมื่อมาถนัดทรัพย์ ให้ขายทอดตลาดก็ขายได้ราคาราวสัก ๓๐-๔๐ บาท
เมื่อหักใช้ รัฐบาลแต่ก็เหลือเงินไม่กี่บาท เป็นเบี้ยหัวแตกหัวแตกไป
ทั้งหนักไม่มัทากิน เป็นเหตุให้เด็กดวซนแก่ครอบครัวตลอดจนลูก
เด็กเด็กน้อยของเขาอย่างน่าสงสาร ความจริงในมาตราเดียวกันนั้น
ได้ให้อำนาจแก่นายอำเภอไว้หลายประการคือ

ในมาตรา ๓ ให้นายอำเภอมีอำนาจออกหมายเกาะมากุมตัวไว้
ก็ได้ และถ้าใช้อนุมาตราของเสียค่าเกาะครึ่งหนึ่งแล้ว

ในอนุมาตรา ๒ ก็ให้นายอำเภอมีอำนาจเรียกประกันเป็นเงินมัด
จำไว้ ถ้าเขามีคดียุทธาจะรับเงินประกันเสียก็ได้ และ

ในอนุมาตรา ๔ นายอำเภอยังมีอำนาจเอาตัวผู้ค้างเงินรัชชูปการ
มาอยู่ในอำนาจในความควบคุมคนไ้งานโยธากำหนดสี่ห้าวัน แต่ถ้าค้าง
มากหนึ่งจะมีไ้งานโยธา ๓๐ วันก็ได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าอำนาจของนาย
อำเภอทั้ง ๓ ประการนี้เป็นการพอเพียงอยู่แล้ว หากจะยึดทรัพย์
ออกขายทอดตลาดให้ราษฎรเดือดร้อนจนสิ้นเนื้อประดาตัวเสมือนเป็น
การหาเอาตัวคนเช่นนี้ไม่ จึงควรเลิกอนุมาตรา ๓ เสียทั้งหมด

ตามที่ข้าพเจ้าเรียนแต่ถึงดังนี้ คงจะมีบางท่านคิดว่าถ้าจะเลิกการยึด
ทรัพย์เสียแล้วจะทำให้เงินในงบประมาณเขาต่อไป ความจริงข้าพเจ้าขอ
เรียนว่าไม่กระทบกระเทือนถึงงบประมาณในอันเลยแม้แต่น้อย เพราะ
อะไร เพราะการเก็บเงินรัชชูปการบน เนื่องจากเศรษฐกิจตกต่ำเก็บ

เงินได้น้อยอยู่แล้ว และรัฐบาลก็ได้ตั้งการจับกุมทั่วประเทศสยาม
ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม^{๒๕๕} ม^{๕๕} คนมา เวลานี้เท่าที่ได้ทราบณะเพราะจังหวัด
พิทลุงซึ่งมีพลเมืองเพียงแสนคนเศษเท่านั้น วิทยนิระวรรค์ที่ยังค้างเงิน
รัฐูปการอยู่ประมาณ แปดพันคน ที่จริง ราษฎรพวกนี้ใช้เขาจะ
หักได้ง่ายไม่เสียเงินรัฐูปการก็หาไม่ได้ เป็นเพราะเขาไม่มีเงินจริง ๆ
แม้จะมีหักทวิพอยู่บ้าง แต่ค้างเงินไม่มี เขาก็ไม่มีเงินจะเสีย เท่าที่
ได้เห็นและทราบมาปรากฏว่าราษฎรจำพวกนี้คิดจะทำงานโยธาใช้แรงงาน
เงินรัฐูปการ คือเมื่อหมดฤดูทำนาแล้วเขาได้เตรียมเครื่องมือเช่นจอบเสียม
และมีดพร้า พวกนี้ลงมาหาอำเภอเองเป็นจำนวนครั้งคราวจะร้อย ๆ คน
โดยมต้องเรียกร้อง แต่แต่ละบัญชีให้ทำงานอย่างไร แต่ทางฝ่าย
ปกครองก็ไม่รับให้ทำ เพราะไม่มีเบียดเบียนจะจ่ายให้ ดังนั้นจึงว่าเป็น
ความคิดของเขาได้อย่างไร ที่จริงในเรื่องนี้ฝ่ายรัฐบาลก็เห็นอกคนจน
กระทรวงมหาดไทย จึงได้ตั้ง กรมการให้พิจารณาเรื่องใช้เงินรัฐูปการ
ด้วยสิ่งของอย่างอื่น นอกจากเงินตรา หรือใช้แรงงานทำงานโยธา
แทนเงินรัฐูปการอยู่แล้ว ข้าพเจ้าเข้าใจว่ารัฐบาลคงจะได้ผ่อนผัน
ผู้ไม่มีเงินเสียรัฐูปการโดยทำของ^{๕๕} นึ่ง ตามความเห็นของข้าพเจ้า
ว่าแม้จำนวนเงินจะได้ รับน้อยไปบ้าง แต่ถ้าได้ใช้แรงงานบำรุงการ
คมนาคมในท้องถิ่นให้ ดีขึ้น แล้ว การค้าขายจะเป็นการสะดวกเป็นการ แก่
เศรษฐกิจโดยทางอ้อม และเพราะเนื่องจากการค้าดีขึ้น รัฐบาลก็จะ

ได้รับเงินภาษีอากรเพิ่มเป็นกรณีพิเศษกว่าวิชัยปการที่ได้ลดน้อยลงไปบ้าง
ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงขอจึงขอท่านผู้มาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายได้โปรดรับ
หลักการไว้เป็นข้อแก้ไขความทุกข์ร้อนของราษฎรสืบไป

เจ้าพระยาจักร์กรมราชเบ็ด กล่าวว่า ตามพระราชบัญญัตินี้ คือให้
ยกเลิกวิชัยปการเร่งรัดภาษีอากรโดยวิชัยศทรพย์ และให้เหลืออยู่แต่ใช้
งานโยธาอย่างเดียว เพราะว่าการเร่งรัดเราเคย เวชานเร่งรัดศทรพย์ ซึ่งเป็น
วิชัยสามัญ และวิชัยงานโยธานั้น ซึ่งผู้เสนอนำมาวิชัยงานโยธาอย่าง
เดียว อาจจะไม่สัมประสงค์ เพราะเหตุที่ว่านอกจากที่เอาตัวคนมาใช้
งานโยธาซึ่งรัฐบาลไม่ปรากฏ เรายังต้องเสียเงินค่าเบียดเบียนอีกแทนที่
จะได้เงินมา เพราะฉะนั้นจึงขอให้ยกเลิกวิชัยศทรพย์ซึ่งเป็นวิชัยสามัญ และ
ให้เหลือไว้แต่เช่นนี้ ข้าพเจ้าเกรงว่าจะกระทบกระเทือนถึงการเงินมาก และ
กระทบกระเทือนถึงงบประมาณที่ได้ผ่านไปแล้ว และอีกอย่างหนึ่งวิชัย
ปการนี้ เราได้เห็นใจอยู่จึงได้ตัดตัดตัดให้ละเงินหนึ่งล้านบาททอดลงไปที่
ทุกคนแล้ว แต่ผู้เสนอนั้นยอมกระทบกระเทือนมาก รัฐบาลอยากจะ
ขอรับเอาไปพิจารณาเพื่อจะไม่เสียเวลา แต่ให้ผู้เสนอมานำแจ้งทำ
ความเข้าใจกันเห็นจะดีกว่าก่อนที่จะรับหลักการ

ร.ต. ถิต รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวไว้ เพื่อ
ให้เป็นการสะดวกและรัฐบาลได้รับรองเช่นนั้นแล้ว และเพื่อจะไม่ให้
ราษฎรได้รับความเดือดร้อน ข้าพเจ้าขอมให้รัฐบาลรับเอาไปพิจารณา

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศร์ กล่าวว่่า คือที่รับไปพิจารณาเพื่อจะให้
ผู้เสนอนโยบายมาทำความเข้าใจแล้ว ข้าพเจ้าจะได้ชี้แจงให้เข้าใจถึงทาง
ได้ทางเสียให้ชัดเจน และอย่าเข้าใจว่าจะไม่ต้องมีการข้ คทรพ้ยกกัน
ต่อไป

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่่า ตาม
ที่ท่านสมาชิกผู้เสนอนโยบายนั้น ข้าพเจ้าเห็นสมควรอย่างยิ่ง เพราะ
อะไร เมื่อครั้งข้าพเจ้าได้ยื่นท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
อธิบายว่่า การร้ชชูปการนั้นมาจากด้อยมาก่อน เมื่อคนไหนซึ่งเขาแรง
มาทำงานโยธาแล้วก็ไม่ต้องเสียเท่ากับทหารนั่นเอง เมื่อมาทำงาน ๒ ปี
แล้วจึงยกเงินให้ ครองเขาไม่มีเงินเขาเอาแรงมากว่่า ถ้าไม่รับก็
เมื่อเงินไปตามแบบโบราณแล้ว เขาไม่มีเงินเอาแรงของเขามาก็แล้วกัน
จะได้งานสะดวกมาก จะไม่ดีกว่าหรือ อย่าไปข้ดเอาทรัพย์สินแล้วกัน
ข้าพเจ้าขอรับรองว่่าหลักการ ของสมาชิกนั้น ควรรับรอง เป็น อย่างยิ่ง เพื่อ
พิจารณา

ขุนวรสิทธิ์สุจริตนายเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่่า
เนื่องจากที่รัฐบาลขอรับเอาเรื่องนี้ไปพิจารณา จะต้องการชี้แจงโดยเฉพาะ
ผู้เสนอนั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วย เพราะเหตุว่่าถ้าได้มีการชี้แจง
แล้วก็ ควรจะมาชี้แจงกันในที่ประชุมเพื่อสมาชิกทั้งหลาย จะได้ฟังความ
เห็นว่่าควรหรือไม่ควรอย่างไร ด้วยเหตุฉะนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่่า เพียง
แต่ให้ทุนแล้วไม่ควรจะให้รัฐบาลรับเอาญัตตินี้ไปทำการพิจารณา

นายมังกร สามเสน กล่าวว่่า เรื่องนี้รัฐบาล ก็ยอมรับเอาไปพิจารณา และเจ้าของญัตติก่อนนี้ก็จะสั่งให้พิจารณาแล้ว ก็ไม่มีประเด็นอะไรที่จะแดงก่อก เพราะฉะนั้นขอให้เลยไป

ร.ท. ทองคำ คดีย้ายโอบาต ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่่า ถ้าหากว่่ารัฐบาลรับเอาไปพิจารณา ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าขอให้รัฐบาลระมัดระวังอีกอย่างหนึ่ง ก็คือขอให้รัฐบาลคิดถึงดีว่่า การยึดทรัพย์สินในเรื่องรัชฎาภิเศกที่แต่ก่อนๆ มาได้ผลดีอย่างไรบ้าง ข้าพเจ้าเข้าใจว่่า รัฐบาลเสียเปรียบในยึดทรัพย์สินของกสิกร เพราะพวกเจ้าหนของชาวนาเมื่อเห็นชาวนาได้ข้าวแล้ว หรือเห็นชาวนาได้ผลอะไรแล้ว เจ้าหนยึดก่อนรัฐบาลเสมอไป นี่ขอให้รัฐบาลนึกในข้อนี้ก่อน ข้าพเจ้าได้เห็นมาพวกเจ้าหนยึดก่อนรัฐบาลทั้งนั้น เพราะฉะนั้นขอให้รัฐบาลไปสอบถามตามจังหวัดว่่าเป็นอย่างไรที่ข้าพเจ้าว่่าหรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า เรื่องนี้ทางฝ่ายรัฐบาลจะขอรับไปพิจารณาพร้อมด้วยเจ้าของญัตติ ซึ่งเจ้าของญัตติก่อนนี้แล้ว ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็ขอให้ถือว่่า สภาฯ นี้ตกลงอนุญาตให้รัฐบาลกับเจ้าของญัตติไปทำความเข้าใจกัน แล้วนำมาเสนอสภาฯ อีกครั้งหนึ่ง ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ผ่านไป

ทำการแทนประชาชนสภา ฯ กล่าวคือไปว่า ระเบียบการประชุม
สำหรับวัน^๕ ๕ ร่างพระราชบัญญัติลดเงินอากรค่าน้ำ สำหรับ พ.ศ.
๒๔๗๕ ในคำบดต่าง ๆ ท้องที่อำเภอราชคราม จังหวัดพระนครศรี
อยุธยา พ.ศ. ๒๔๗๗ พร้อมทั้งบันทึกประกอบร่างของรัฐบาล

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ์ กล่าวว่า การที่รัฐบาลเสนอร่าง
พระราชบัญญัติลดเงินอากรค่าน้ำสำหรับปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ในคำบดต่าง ๆ
ท้องที่อำเภอราชคราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก็โดยที่ถึงเกณฑ์
อย่างที่เคยปฏิบัติมา มีเมื่อมีเหตุพิเศษเนื่องจากการเสียหาย เพราะ
เหตุหน้าอ้อยไม่พอเลี้ยงคนชาวแต่ก็เห็นว่าราษฎรควรได้รับการผ่อนผัน
จึงได้ออกพระราชบัญญัติมีจำนวนที่ ๑๓๓ และมีรายละเอียดดังนี้บันทึก
ที่แนบท้ายพระราชบัญญัติแล้ว เพราะฉะนั้นขอให้สภา ฯ นรมัตถ์
การแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณาต่อไป

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า ตาม
ที่รัฐบาลเสนอพระราชบัญญัติลดหย่อนอากรค่าน้ำ ข้าพเจ้าเห็นว่าทาง
รัฐบาลก็เพื่อจะบำรุงฐานะของราษฎรให้ดีขึ้น สภา ฯ นครจึงรับ
หลักการไว้พิจารณาทีเดียว

นายเดมียก หงส์ประภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนครศรี
อยุธยา กล่าวว่า ที่ข้าพเจ้าจะพูดต่อไปนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้คัดค้าน ความ
จริงข้าพเจ้ารู้สึกยินดีที่รัฐบาลออกกฎหมายเช่นนี้ เพราะว่าการจริง

ที่บนอยู่ข้าพเจ้าได้ทราบผล เพราะข้าพเจ้าอยู่ที่นั่น ข้าพเจ้ายังรู้สึก
 ว่าเราจะอนุญาตให้เฉพาะในอำเภอราชครามเท่านั้นแล้ว ตามบันทึก
 ของรัฐบาลบอกว่าจะอนุญาตให้เป็นพิเศษ แล้วบอกว่าไม่ได้อยู่ใน
 ข่ายของมาตรา ๓๓ ของพระราชบัญญัติอากรค่าขนาน เพราะฉะนั้น
 ในหลักการเก็บอากรค่าขนานสำหรับเป็นประโยชน์แก่ราษฎรที่เป็นชาวนา
 เดี่ยวเท่านั้นมีอยู่ว่า ผู้ที่ขนานเดี่ยวยจะต้องยื่นภายในวันที่เจ้าพนักงาน
 งานประกาศให้มายื่นแล้ว นอกจากนั้นยังจะต้องทำนาเดี่ยภายใน ๓๐
 คือเกินกว่า ๓๐ ในกรณีเช่นนี้รัฐบาลบันทึกไว้ว่า เนื่องจากน้ำหนัก
 แต่ทนมบางกรณีเนื่องจากน้ำหนักคือทนมต้นขาวที่เดียว ต้นขาวไม่
 ได้ผล เพราะว่ามันจะเนื่องด้วยเหตุอะไรก็แล้วแต่ หรือมีสิ่งซึ่งอาจ
 มาทำให้ได้ผลน้อยไปก็ดี นอกจากนั้นยังมีอีกหลายอำเภอ เรื่องเช่น
 นี้มีอยู่ว่าข้าพเจ้าอยากเรียนถามรัฐบาลว่าจะอนุญาตให้หรือไม่ เพราะ
 ไม่ได้อยู่ในข่ายของมาตรา ๓๓

เจ้าพระยาจักรีธรรมาภิบาล ก่อว่าว่า เวียงนี้ตามทางการเจ้าหน้า
 ได้เสนอมารวมลำดับแล้ว เป็นเรื่องที่เราพิจารณาเฉพาะหน้า ถ้ามี
 เหตุการณ์อื่นซึ่งเทียบได้ตามนี้ ก็ต้องไปขอรองต่อเจ้าหน้าที่จะจัด
 นั้น เจ้าหน้าที่จะทำคำร้องขอมาพิจารณาเป็นรายๆ ไป แต่ที่กล่าว
 ว่าไม่ใช่เข้าในตรา ๓๓ นั้น มาตรา ๓๓ นั้นกว้างมากเหลือเกิน แต่
 นี้ตอนเข้าดับหรือแก่นจนจึงเป็นเหตุการณ์พิเศษที่ได้อนุญาตมา รัฐบาล

จึงเห็นใจ จึงเสนอดังกล่าว เพื่อให้งดงดมตรีไว้เพื่อจะลดให้ราษฎรที่มี
การเสียหายจริงๆ

นายเดมียัด หงส์ประภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนครศรี
อยุธยา กล่าวว่ ที่ข้าพเจ้าพูดนั้นไม่ใช่ตนข้าวดูเสีย คือว่าข้าพเจ้ามี
ข่าวมาก เมื่อดังกล่าวมา อย่างที่ท่านรัฐมนตรีว่าเหมือนกัน แต่ต่างกัน
ที่ความมานาน้อยเท่านั้น ในเรื่องเช่นนี้ราษฎรได้เคยไปร้อง ที่อำเภอ
แต่เจ้าพนักงานไม่รับ บอกว่าไม่เข้าเขตคดีในกำหนดอันใด

นายคาบเทียม ศรีพิสัยรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี กล่าวว่
ข้าพเจ้าเห็นว่า ตามที่รัฐบาลเสนอ พระราชบัญญัติลดเงิน อากกร ค่า นาน
เห็นว่าจะมาชิกทั้งหลายน่าจะเข้าใจแล้ว เพราะฉะนั้นควรที่พวกเราจะ
รับหลักการไว้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ พระราชบัญญัติลดเงิน
อากกรค่า นาน่าหรับปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ในคำบดต่าง ๆ ทั้งที่อำเภอราชคราม
จังหวัดนครศรีอยุธยา พุทธศักราช ๒๔๘๒ ตามที่รัฐบาลเสนอมาน
ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะรับหลักการ ขอได้ โปรดยกมือ

ที่ประชุมยกมือขึ้นรับรับรองพร้อมกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ คราวนี้จะให้พิจารณา
เดี่ยวดหรือ

เจ้าพระยาศรีธรรมวิเศษ กล่าวว่ เรื่องก็ไม่มีอะไรมาก เพราะ
ฉะนั้นขอให้พิจารณารวดเดียว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ รัฐบาล ขอให้พิจารณา
รอดเดียว

เดชาธิกรณ์ สภาฯ อ่านร่าง พระราชบัญญัติ เงินอากร ค่านา
สำหรับ พ.ศ. ๒๔๗๕ ในตำบลต่างๆ ที่อำเภอราชคราม จังหวัด
นครศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๔๗๗ เรียงตามลำดับมาตราจนจบ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ถ้าไม่มีท่านผู้ใดคัดค้าน
ข้าพเจ้าก็จะถือว่าสภาฯ น.....

นายเดมียัด หงส์ประภาส ผู้แทนราษฎร จังหวัดพระนครศรี
อยุธยา กล่าวว่ ข้าพเจ้ายากจะขอเรียนรัฐบาลว่ ในการที่คิดลดให้
นักคิดลดตามส่วนอย่างไร เพราะข้าพเจ้าเห็นว่าบางอันมีบอกว่เงินอากร
ที่ลดให้ตั้งแต่ ๓,๗๓๖ ไร่ ลดให้ ๗๓๗ บาท ๓๕ สตางค์ อีกอัน
หนึ่ง ๓,๓๗๑ ไร่ ลดให้ ๓,๓๗๐ บาท ๗๖ สตางค์ ข้าพเจ้าไม่ทราบ
ว่าคิดตามส่วนอย่างไร

เจ้าพระยาศรีธรรมวิเศษ กล่าวว่ คิด ตามหลักเกณฑ์ที่เสีย
มากเสียน้อยดังที่วางไว้ในพระราชบัญญัตินี้ คือให้เจ้าของนาที่เสีย
หายโดยเมล็ดข้าวต้นเสียไป เกิน หนึ่งในสามส่วน เพราะฉะนั้นในตำบล

ที่เขาเกณฑ์ นมมากน้อยก็แตกต่างกันไป เพราะฉะนั้นจำนวนคนที่ต่าง
กันไปเป็นธรรมดา

นายทองม้วน อัคราภกร ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม
กล่าวว่า ข้าพเจ้าใคร่ที่จะเรียนถามรัฐบาลในเรื่องการที่จะลดเก็บเงิน
อากรค่าน้ำ คือสำหรับจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งข้าพเจ้าเป็นผู้แทน
มิได้ทำนามาเป็นเวลาดำเนิน ๗ ปีแล้ว สำหรับบางตำบล เช่นตำบล
บรบือ และตำบลบ้านบือ อย่างนี้ รัฐบาลควรจะเพิ่มเติม

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่า ไม่ใช่ นั่นนอกประเด็นเสีย
แล้ว นี่พูดเพราะเรื่องท้องที่อำเภอราชครามเท่านั้น

นายทองม้วน อัคราภกร ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม
กล่าวว่า ข้าพเจ้าอยากจะเรียนถามรัฐบาล

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่า นั้นควรจะตั้งเป็นกระทู้ข
มา เพราะไม่ใช่ประเด็นในเรื่องนี้ ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะให้พระราช
บัญญัติคนออกเป็นกฎหมายบังคับได้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมสภาฯ นี้ได้
รับรองร่างพระราชบัญญัติลดเงิน อากรค่าน้ำ สำหรับ พ.ศ. ๒๔๗๕ ใน
ตำบลต่าง ๆ ท้องที่อำเภอราชคราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ.
๒๔๗๗ ให้ออกใช้เป็นกฎหมายได้

พักประชุมเวลา ๑๖.๕๓ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๓๗.๓๐ นาฬิกา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ญัตติที่ ๖ ร่างพระราชบัญญัติควบคุมผู้ช่วยโรคเรื้อน พุทธศักราช ๒๔๗๗ พร้อมทั้งบันทึกประกอบร่าง ของนาย มงคลรัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช เจริญเจ้าของญัตติอภิปราย

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าววา พระราชบัญญัติควบคุมผู้ช่วยโรคเรื้อนนี้นี้ มีความสำคัญอยู่ในบันทึกประกอบร่างซึ่งข้าพเจ้าได้เสนอไปแล้วและเจ้าหน้าที่ได้พิมพ์แพร่ให้สมาชิกผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายทราบแล้ว มีข้อสำคัญที่ข้าพเจ้าจะกล่าวก็คือว่า เมื่อการประชุมสมัยที่ ๓ รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาฯ ผู้หนึ่งว่าในเรื่องจำกัดหรือควบคุมเพื่อจะบำบัดโรคเรื้อนแก่ประชาชนในประเทศสยาม เช่นจังหวัดอุบลนั้น รัฐบาลจะได้จัดสถานที่โดยยับยั้งยั้งสร้างสถานที่ให้พอในโอกาสต่อไป และก็จะจัดการบำบัดโดยวิธีที่ดีแล้วข้อสำคัญก็คือจะออกกฎหมายควบคุมลดจำนวนแล้วก็จะฝึกแพทย์ไว้ใช้ในการนี้ให้พอ แล้วก็จะอุดหนุนโรงพยาบาลโรคเรื้อนที่มียุอยู่แล้ว เพื่อใช้ในการบำบัดโรคเรื้อนนี้นี้ได้สะดวกขึ้น ต่อมาทราบจากรัฐบาลได้เตรียมที่จะเสนอพระราชบัญญัติซึ่งเกี่ยวข้องด้วยการสาธารณสุข ซึ่งมีการหาตึงถึงผู้ช่วยโรคเรื้อนเหมือนกัน แต่ว่าห้ามไม่ให้เข้าไปในประชุมชนเท่านั้น เพราะ

ฉะนั้นในการที่ข้าพเจ้าจะเสนอพระราชบัญญัติควบคุมโรคเรื้อนนั้นก็เป็นการ
 บรรดาพนักงานกับรัฐบาล ข้อสำคัญในหลักใหญ่ที่ข้าพเจ้าเสนอนั้นก็
 ปรารถนาที่ควบคุมผู้เป็นโรคเรื้อนที่เป็นน้อยๆ ให้บรรเทาไป และ
 ที่เบ็ดเตล็ดก็ให้อยู่เป็นที่เบ็ดเตล็ดเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เป็นน้อยเป็นมาก
 บังคับกันการแพร่หลายของโรคซึ่งจะติดต่อกับคนดี ซึ่งหวังว่าท่าน
 สมาสักทั้งหลายคงจะเห็นด้วยในการที่จะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ

นายเช ยูนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่ ใน
 เรื่องพระราชบัญญัติควบคุม ผู้ป่วยโรคเรื้อนเท่าที่ เจ้าของ บัญชีเสนอมา
 ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วย ความเห็นอนันเป็นความหวังดีของผู้เสนอก็คือ
 จำกัดโรคเรื้อนซึ่งเป็นโรคที่น่ารังเกียจอย่างยิ่งคอบุคคลอื่นๆ แต่ข้าพ
 เจ้ามีความข้องใจอย่างยิ่งในเรื่องพระราชบัญญัติโรคเรื้อนที่เสนอมานี้
 อาจจะทำคามไม่เพียงพอให้แก่ราษฎร ตัวอย่างเช่นอย่างว่าตามมาตรา
 ๔ เท่าที่เสนอมามีว่า บรรดาสถานพยาบาลโรคเรื้อนในพระราชอาณา
 จักรให้อยู่ในความตรวจตราดูแลของรัฐบาล ในเรื่องนี้มีเช่นอย่างโรง
 พยาบาลของมิชชันนารีที่เชียงใหม่ เป็นโรงพยาบาลซึ่งไม่ใช่ของ
 รัฐบาล - แต่เราจะมาจำกัดให้อยู่ในความควบคุมของรัฐบาลนั้นมีมาตรา
 ๕ อยู่ว่า แพทย์หลวงอาจจะสั่งให้ ผู้จัดการสถาน โรงพยาบาล โรค
 เรื้อนรับผู้ป่วยด้วยโรคเรื้อนไว้รักษาในโรง พยาบาล โรคเรื้อนในท้องที่
 ได้ตามที่เห็นสมควร และมีบทลงโทษไว้ด้วยว่า บุคคลผู้ใดกระทำ

ผิดสิ่งที่ได้บัญญัติไว้ใน มาตรา ๕-๕ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดอัตรา
 ระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท ถ้ากระทำ
 ความผิดซึ่งที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๖-๗ และ ๘ แห่งพระราชบัญญัติกำหนด
 อัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินร้อย บาท ถ้า
 หากว่าเจ้าของโรงพยาบาลเช่น อย่าง คณะมิชชันนารีอาจจะมีความที่จะ
 รับผู้ป่วยโรคเรื้อนตามที่แพทย์สั่งให้รับไว้ตาม มาตรา ๕ ไม่ได้ แพทย์
 ห่วงจรจัดสั่งให้ผู้จัดการสถานพยาบาลโรคเรื้อนรับผู้ป่วยด้วยโรคเรื้อน
 ไว้รักษาในโรงพยาบาลโรคเรื้อนในท้องที่ได้ ตามที่เห็นสมควร และเขา
 อาจมีความจำเป็นที่จะรับไม่ได้ และต้องมีความผิดตาม มาตรา ๕ นี้และ
 จะเป็นการเดือดร้อนถึงบุคคลอื่นที่มีความหวังดีที่ได้ตั้งโรงพยาบาลขึ้น และ
 ถ้าหากว่าตั้งขึ้นแต่ยังคงอยู่ในกรอบควบคุมของรัฐบาลและมีความผิดยัง
 ถูกต้องโทษอย่างนี้ ข้าพเจ้าเห็นอาจเป็นการทำลายบุคคลอื่น ซึ่งจะต้อง
 โรงพยาบาลขึ้น นอกจากนั้น มาตรา ๖ ที่ว่า บุคคลใดป่วยเป็นโรค
 เรื้อนต้องไปแสดงตนต่อแพทย์หรือประจำท้องที่หรือแพทย์ โรงพยาบาล
 ที่เกิดที่สุดท้ายใน ๑๕ วัน เพื่อรับการฉีดยาแต่หนังสือสำคัญประจำ
 ตัว หรือให้รักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลตามที่แพทย์เห็นสมควร แต่ใน
 เรื่องนี้ข้าพเจ้ายังไม่ทราบว่าเรามียานี้ที่ใด ที่รักษาโรคเรื้อนได้ตั้งแต่หรือ
 ยัง อาจจะเป็นว่ารัฐบาลเราไม่มียานี้คิดและคิดไปอาจจะทำให้ผู้อื่นถึง

ค่ายก็ได้ ฉะนั้นการที่จะจัดการให้ผู้ป่วยโรคเรื้อนมาตีดยาจะทำให้บุคคล
ผู้เป็นโรคเรื้อนปลอดภัยได้เพียงไร ข้าพเจ้าขอทราบ และขอให้เจ้า
ของยุติคืออภิปรายให้ฟังสักเล็กน้อย

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ กล่าวถึง ในเรื่อง
โรคเรื้อน ข้าพเจ้าได้เคยรับราชการมาหลายปีแล้ว ได้รู้สึกว่าเป็นโรค
เรื้อนแพร่หลายเหลือเกิน เหตุที่แพร่หลายนี้ เพราะเหตุว่ารัฐบาล
ไม่ได้ออกพระราชบัญญัติควบคุม การที่ไม่ได้ควบคุมนี้ เกิดติดต่อกันด้วย
เหตุหลายประการ คือประการที่หนึ่ง ภายในครอบครัวที่เป็นเอะ
เทอะ และอาจติดต่อไปถึงบุคคลภายนอกได้ ประการที่ ๒ ใช้บ่อน้ำรวม
กัน รัฐบาลไม่ได้ออกพระราชบัญญัติ ควบคุมเหมือนผู้ที่ได้ยื่นญัตติ
เมื่อก่อน ข้าพเจ้าเห็นด้วยเพราะเหตุใด เพราะเหตุว่าคนที่เป็นโรค
เรื้อนอาจจะเป็นที่รังเกียจแก่บุคคลทั้งหลายในขณะนั้น พระราชบัญญัติ
ที่ได้ออกมาแล้วข้าพเจ้าเห็นควรที่จะรับหลักการไว้พิจารณาต่อไปว่าควร
จะห้ามอย่างไร จะห้ามในข้อห้ามที่ไม่ให้นำมาปะปนกับผู้อื่น ควรจะ
จำกัดให้อยู่เสียในที่หนึ่งใด ในข้อนี้เพราะเวลาที่ออกมาแล้ว ข้าพเจ้า
จะยกตัวอย่างเช่นญาติของคนที่เป็นโรคเรื้อนแข็งแรงอย่างข้าพเจ้า แต่
เมื่อได้ติดต่อกับโรคเรื้อนนี้แล้ว ๓ ปีก็อาจจะเป็นคนง่อย แล้วรัฐบาลก็ยก
เงินไม่ต้องเสียเงินราชการ และคนพวกนี้ไม่ได้บำรุงปฏิบัติหน้าที่
ในทางที่เสียเงินราชการ หรือเงินภาษีอากร เพราะเขาไม่ต้องเสีย
โดยเหตุฉะฉิน ข้าพเจ้าเห็นควรรับหลักการไว้

พระพิณิจรนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวหา ข้าพ
เจ้าเห็นควรจะอภิปรายในเรื่องว่าเราควรจะรับหลักการหรือไม่รับ ไม่
ใช้ว่าเราจะแก้ไขให้เป็นอะไร หรือจะเพิ่มเติมอะไร

ร.ท. ทองคำ คณายโสภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะรับหลักการนี้ไว้ พิจารณา
เพราะเหตุจำถ้าเราปล่อยให้ โรคเรื้อน เป็นโรคที่สำคัญทีเดียวจะแพร่หลาย
ขึ้นมากที่สุด ทางประเทศจีน และในประเทศอเมริกาเขาไม่ปล่อยให้คน
ที่เป็นโรคเรื้อนไปอยู่ในประเทศเลย เขาเอาไปปล่อยเกาะไว้เสียแห่ง
หนึ่ง ซึ่งห่างจากพดเมืองเสียด้วยซ้ำ เพราะฉะนั้น ขอให้รับหลักการ
ตามที่สมาชิกได้เสนอมานี้

หลวงนรินทร์ ประสาครเวช ผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี กล่าวหา
เรื่องพระราชบัญญัติควบคุมผู้ช่วยเป็นโรคเรื้อน ซึ่งท่านสมาชิกผู้หนึ่ง
เสนอนั้น นับว่าเป็นผู้ท้วงติง แต่พระราชบัญญัติควบคุมโรคเรื้อนน เป็น
ปัญหาเกี่ยวข้องกับวิชาการ โดยเฉพาะ ไม่เหมือนพระราชบัญญัตินี้ๆซึ่ง
เกี่ยวกับการปกครอง การออกพระราชบัญญัตินี้จึงต้องได้พิจารณาจาก
ผู้ที่มีความรู้พิเศษ โดยก่อนที่ออก จะออกแบบกฎหมายฉบับนี้ยังไม่เห็น
ควร ทางที่ควรจะให้รัฐบาลรับไปพิจารณาให้รอบคอบเสียก่อน แต่
ถ้ารับความเห็นของข้าพเจ้า เห็นว่าการออกพระราชบัญญัติควบคุม

โรคเรื้อรันทัน ไม่ได้มีแต่เพียงพอ และบางประเทศเคยใช้แล้ว กลับทำให้เกิดผลร้ายยิ่งขึ้นอีก ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติแล้วจะทำให้คนเป็น โรคเรื้อรันทดหนักชุกชอนตอเป็นการท่วดยสุขภาพของประชาชนอย่างยิ่ง เช่นบางประเทศ อินเดียหรือฟิลิปปิน เขาเคยใช้พระราชบัญญัติ กลับทำให้คนป่วยเป็นโรคเรื้อรันทันที่จะมาหาแพทย์ กลับชุกชอนตอหนักเป็นการเสียผลแห่งพระราชบัญญัติที่ได้ประกาศไป เขาจึงได้เปลี่ยนวิธีใหม่ เป็นการแนะนำทางสุขศึกษา

๒. เวदान์สถานที่ยาขาด โรคเรื้อรันทัน ในพระราชอาณาจักรเราก็ไม่เพียงพอ เมื่อสถานที่ยาขาดไม่เพียงพอ จะใช้พระราชบัญญัติน้อย่างไรได้ เวदान์สถานที่ยาขาดเพียง ๓ แห่ง ๑. ที่จังหวัดพระประแดง จุคนไข้ได้ ๒๐๐ คน ๒. จังหวัดเชียงใหม่ จุคนไข้ได้ ๕๐๐ คน ๓. จังหวัดนครศรีธรรมราช จุคนไข้ได้ ๓๐๐ คน ตามสถิติ เราสำรวจโรคเรื้อรันทันอย่างคร่าว ๆ ในประเทศสยามมีคนที่ยป่วยเป็นโรคเรื้อรันทันประมาณ ๒๐๐๐๐ คน

๓. แต่ตามพระราชบัญญัติ มาตรา ๗ ซึ่งห้ามไม่ให้คนป่วยด้วยโรคเรื้อรันทันทำการสมรส หรือร่วมประเวณัน เป็นการยากที่จะควบคุม เพราะเกี่ยวข้องกับธรรมชาติของมนุษย์ อีกประการหนึ่ง โรคเรื้อรันทันไม่ใช้ติดต่อกันโดยทางพันธุกรรม ยิ่งกว่านั้น โรคเรื้อรันทัน เขายังได้แยกไว้เป็น ๓ ชนิด ชนิดหนึ่งติดต่อกันได้ โดยทางผิวหนังหรือน้ำมูก อีกชนิดหนึ่ง

ไม่คิดคือ ชนิดที่ติดต่อกันได้เรียกว่า Nodular หรือ Tubular Leprosy คือโรคเรื้อนชนิดผิวหนังมึนปม ชนิดนี้มีเชื้อท่อน้ำมากกับที่นามุก ส่วนอีกชนิดหนึ่งเรียกว่า Maculo-anerthetic ชนิดนี้เป็นแก่เส้นประสาท ทำให้เห็นอกตามดับและอัมพาต ชนิดนี้ไม่มีใครมีเชื้อ เชื้อมักมีในเส้นประสาท

๔. ในสมัยนั้นเขาเห็นว่าการศึกษาที่โรงพยาบาลได้ให้ผู้ป่วยเป็นโรคเรื้อนได้รักษาตัวนั้น เป็นการไร้ประโยชน์ เพราะผู้ป่วยด้วยโรคเรื้อนไม่ได้เจ็บไข้อย่างไร ไม่จำเป็นที่จะต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล เพราะคนป่วยด้วยโรคเรื้อนอาจประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัวได้ ด้วยเหตุนี้ เขาจึงคิดเปลี่ยนจากการที่มีโรงพยาบาลสำหรับรักษาโรคเรื้อนเป็นนิคมสำหรับโรคเรื้อนนั้น คือให้คนที่ป่วยเป็นโรคเรื้อนทั้งครอบครัว ได้มีที่อยู่รักษาตัว ตลอดทั้งที่ประกอบอาชีพ เช่นการกลิ้งกรรม เป็นต้น และเขาให้การศึกษาสำหรับการสัมพันธู์ เช่นการคุมกำเนิด หรือเมื่อมีบุตร เขาก็รับบุตรนั้นแยกไว้ต่างหาก ไม่ให้อยู่ปนกับบิดามารดา

๕. ในบางประเทศ เช่นอินเดีย เขาได้ตั้งสถานกักตุนยาชุนเป็นจังหวัดโดยฉะเพาะ แล้วประกาศให้ราษฎรมาฉีดยารักษา ในขณะเดียวกันนี้ เขาได้พยายามทำการศึกษากันคนที่เป็นโรคเรื้อน ในเรื่องการแพ้เชื้อโรคและการคุมกำเนิด แต่สำหรับประเทศเรา สถานกักตุนและแพทย์ของเราไม่พอที่จะทำอย่างนั้น

๖. สิ่งที่จะทำได้ในเวลานี้ เมื่อมีเทศบาลแล้ว เราอาจออกกฎ
ของเทศบาล ห้ามมิให้คนที่ป่วยเป็นโรคเรื้อน เข้ามาในที่ประชุมชน
หรือการมโหรีศพ หรือโดยส่วนไปมา ท่านก็จะพอเหมาะในชั้นนี้ก่อน

นายดิเรก ชัยนาม กล่าวว่่า ความที่ท่านสมาชิกได้แสดงไว้แล้วว่า
ในเรื่องการที่จะรับหลักการนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะไปให้กรรมการ
พิจารณาเสียก่อน ถ้าเมื่อฝ่ายคณะรัฐบาลเห็นด้วยก็จะไม่ขัดข้องในการ
รับหลักการได้ พิจารณาต่อไป เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่า การที่จะออก
พระราชบัญญัติ โดยไม่ให้รัฐบาลพิจารณาเสียก่อนแล้ว จะมีประโยชน์
เพียงใด เพราะถ้าออกไปแล้วรัฐบาลกระทำตามนั้นไม่ได้ ท่านสมาชิก
จะให้โอกาสรัฐบาลไปพิจารณาเสียก่อน เพราะมีเหตุผลหลายประการ
ซึ่งเกี่ยวกับทางฝ่ายบริหารดังที่สมาชิกได้แสดงมาแล้ว

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า ดังที่ฝ่ายรัฐบาลแสดงมาแล้วข้าพเจ้ารู้สึกว่าย่างเหมือนกัน
แต่ข้าพเจ้าคิดว่า โรคเรื้อนนั้นเป็นของมีมานานแล้วไม่ใช่ของใหม่ นักหนา
แล้วอีกประการหนึ่งปัญหาในที่นี้มีอยู่ว่าเราจะรับหลักการควบคุมผู้ป่วย
เป็นโรคเรื้อนตามพระราชบัญญัติหรือไม่รับหลักการควบคุมปล่อยให้
โรคเรื้อนเที่ยวแพร่พ่นตามที่เคยเป็นมา โดยเหตุว่าเราอ้างว่า ไม่มี
ไม่มีโน้หนักตาม และต้องการที่จะให้ โรคเรื้อนชุมนุมอยู่ในประเทศสยามเรา
ก็ตาม มีอยู่ว่าเราจะรับหลักการหรือไม่รับเท่านั้น

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าการอภิปรายกันมากี่สมควรแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าควรรับหลักการเรื่องนี้เสีย ทำให้พดเมืองสยามเรา เสียคนไปมากต่อมากทีเดียว เพราะโรคเรื้อรัง และทางการไม่กระทรวงมหาดไทยยังได้ส่งคำสั่งเมื่อข้าพเจ้าได้รับราชการอยู่ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ความหมู่บ้านจะไปขอน้ำรับประทานในหมู่บ้านที่พดเมือง ๒๐๐ คน มีโรคเรื้อรังเสียร้อยละ ๕๐ แต่จะให้ไปใช้น้ำที่อื่นก็ไม่ได้ ประเพณีของเราการออกกฎหมายต้องอาศัยประเพณี ประเพณีมีมาแต่โบราณกาล พดเมืองทั้งหมดของวังเกษฯ ข้าพเจ้าก็เห็นว่าควรรับหลักการได้ ขอรับรอง

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้ารู้สึกข้อใจผู้เสนอในการที่จะออกพระราชบัญญัติควบคุมโรคเรื้อรัง แต่สำหรับข้าพเจ้านั้นแต่เห็นว่าไม่ควรรับหลักการ และเรื่องนี้เป็นโรคเรื้อรังได้ไปหาข้าพเจ้า และขอตั้งค่างข้าพเจ้าแล้วข้าพเจ้าได้ถามว่านั่นเป็นอะไร เขามอบว่าเป็น โรคเรื้อรังแล้วก็ไปโรงพยาบาล มา ๓ โมง บอกว่าทำไมไม่ให้เขารักษาเอา ตอบว่าเพราะเขาไม่รับรักษา เพราะผู้คนเต็มโรงพยาบาล ไม่รับรักษา และแนะนำบอกว่าให้ไปอาศัยอยู่กับพระกับเจ้า ที่นั่นไม่มีทรักษา หมัดที่รักษาทีเดียว ก็ไม่มีตั้งค่างเสียค่ารถ ค่าเรือ นี่เป็นการเดือดร้อน และถ้าออกไปแล้วตั้งอย่างหนึ่งในพระราชบัญญัติข้อนี้ในมาตรา ๘, คือหมายความว่ามีบทลง

โทษผู้ที่เป็นโรคเรื้อนอะไรเหล่านี้ ถ้าหากว่าเขาคนโรคเรื้อนไปได้คุก
 เขาคนบวชไปได้อย่างนี้แล้ว ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยทีเดียว ให้เขากิน
 ข้าวสุกเสียเปล่า ในที่สุดก็จะต้องให้แพทย์รักษาในคุกด้วย อีกข้อ
 หนึ่งในมาตรา ๗ นั้นใครจะห้ามกันได้อย่างนี้เป็นต้น ปฏิบัติกันไปไม่
 ได้เช่นนั้นแล้วออกไปทำไมกัน ออกกฎหมายไปก็ต้องปฏิบัติให้ได้ด้วย
 อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นสำหรับความเห็นของข้าพเจ้าก็มีความเห็น
 ว่าเวदानมีโรงพยาบาลมากหรือเปล่า ผู้บวชจะไปกระเกณฑ์เขามา
 อย่างไร และเมื่อกระเกณฑ์เขามาแล้วก็จะเป็นที่เดือดร้อนแก่บุคคล
 ภายนอก พระสงฆ์ คนภายนอกไม่มีความสุขเลยสักวันเดียว คน
 โรคเรื้อนจะซนบ้านเต็มอไป เป็นการทำลายความสุขของประชาชน
 ส่วนใหญ่ ด้วยเหตุฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่ยังไม่ควรรับหลักการเช่นนั้น

ขุนวรดิษศรคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
 เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับโครงการอันยิ่งใหญ่ทีเดียว ข้อที่ว่เราไม่
 ควรรับหลักการนั้น ข้าพเจ้าก็ยังไม่เห็นพ้องด้วย ควรควบคุม แต่ว่
 ควรควบคุมเท่าที่ควรควบคุมเท่านั้น อีกประการหนึ่ง นอกจากเกี่ยว
 เป็นโครงการอันยิ่งใหญ่ ซึ่งฝ่ายบริหารจะต้องทำแล้ว ยังเกี่ยว
 ด้วยวิชาการอีกด้วย ด้วยเหตุฉะนั้นแหละข้าพเจ้าเห็นว่รัฐบาลรับไป
 พิจารณาเสียก่อน ว่จะทำได้หรือไม่ได้เพียงไรแล้วจึงนำมาพิจารณา
 กันในที่ประชุม จะเป็นการดีอย่างยิ่งทีเดียว

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่ ในเรื่องโรคเรื้อนนี้ ข้าพเจ้าได้มีความรู้ สักมานานที่จะต้อง มีการควบคุม ข้าพเจ้าได้ตั้งกระทู้ถามรัฐบาลบ่อยครั้ง แต่ก็ได้รับ คำตอบที่ไม่ตรงต่อความประสงค์ของข้าพเจ้า ในเรื่องควบคุมผู้บ่วย เป็นโรคเรื้อน ข้าพเจ้ามีความเห็นในลักษณะการอีกอย่างหนึ่ง ซึ่ง ไม่เกี่ยวกับการขอขกพระราชบัญญัติควบคุมนี้ คือในชั้นแรกนั้นเป็นเรื่อง ของทางฝ่ายบริหาร ว่าเตรียมพร้อมหรือยังที่จะให้ความสะดวกแก่ ผู้บ่วยโรคเรื้อนนี้ ในชั้นนั้นข้าพเจ้าคิดว่าเราควรจะต้องโรงพยาบาลขึ้น หรือไม่ก็ตั้งตงนิคม และโรงพยาบาลรับผู้บ่วยโดยเฉพาะ แต่ สำหรับความเห็นของข้าพเจ้านั้น เราจะต้องควรตงนิคมผู้บ่วยโรค เรื้อนจัดเข้าไว้ในนิคมนี้และใน ขณะเดียวกันนั้นก็ ออก พระราชบัญญัติ อีกอย่างหนึ่ง ควรจะเรียกพระราชบัญญัติควบคุมผู้คนขอทานผู้บ่วย เป็นโรคเรื้อน ซึ่งไม่สามารถประกอบกรอาชีพได้ ซึ่งไม่อาจยอม ให้ขอทานได้ แต่ในนิคมนี้มีโรงเรียน มีโรงงานพร้อมเสร็จ และ เมื่อรัฐบาลได้จัดนิคมเช่นทนิยมของราษฎรแล้ว ราษฎรผู้บ่วยเป็น โรคเรื้อนก็จะเดินทางไปสู่ที่นิคมนั้นด้วยใจสมัครของตนเอง ส่วนผู้บ่วย ที่มีเงินพอควรแก่ที่จะรักษายัง โรงพยาบาลของเขาเอง ซึ่งจะไม่เป็น ที่รังเกียจแก่บุคคลภายนอก ข้าพเจ้าหวังว่าเมื่อรัฐบาลได้ทราบความ คิดความเห็นของสมาชิกหลายท่านแล้ว ควบคุมโรคเรื้อนนี้โดยวิธีการ

อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งความเห็นของข้าพเจ้าควรจัดขึ้นชั้น ซึ่ง
 อาศัยเงินในงบประมาณเป็นจำนวนมากมาย ตั้งสมาชิกผู้หนึ่งอภิปราย
 มาแต่ที่ว่าเรามีโรงพยาบาล ๓ โรง คุคนได้ ๒๐๐ คน แต่ยังไม่ใช้สถิติ
 ที่แน่นอน สถิติคงมากกว่าคงราว ๒๐๐๐๐ คน คงเป็นสถิติที่อย่างต่ำมาก
 เพราะว่าการที่จะสำรวจว่าใครเป็นโรคเรื้อนหรือไม่นี้ โดยมากสำรวจ
 เฉพาะที่พบภาพจริง ๆ ส่วนผู้ที่บ่นป่วยปรากฏออกมาเล็กน้อย เรา
 ไม่ได้ มีการที่จะสำรวจได้อย่างไร ในสถิติเองที่เราได้รับจึงน้อยมาก
 และโรงพยาบาลทั้งหมดก็รับได้หมดเพียง ๒๐๐ คนเท่านั้น การออก
 พระราชบัญญัติเช่นนี้ไม่ได้มีอะไร เพราะไม่มีโรงพยาบาลสำหรับรับ
 ผู้ป่วย แต่อย่างไรก็ดี เพื่อให้การควบคุมผู้บ่นเป็นโรคเรื้อนเพียงพอ
 ข้าพเจ้าอยากจะให้รัฐบาลร่วมมือเรื่องนี้ไปพิจารณาก่อน แต่ไม่ใช่ใน
 ลักษณะออกพระราชบัญญัติ

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าว
 พระราชบัญญัติควบคุมโรคเรื้อนน ข้าพเจ้ามีความเห็นพ้องด้วย แต่
 ข้าพเจ้ามีความข้องใจอยู่ว่า เวลานี้โรงพยาบาลของเรายังไม่มีพอ
 และที่มีอยู่บางเวดาก็มีเงินบำรุงไม่พอ ที่จังหวัดเชียงใหม่มีโรงพยาบาล
 อยู่ห่างกันประมาณ ๒๕ เส้นระหว่างทางที่จะไป คิดค่อนกันนั้น มีคนยาม
 สำหรับควบคุมไม่ให้ไปหากันได้ คนในโรงพยาบาลมีทั้งชายและ
 หญิง ในเวดอันนี้มีประมาณ ๔๓๐ คน ค่าเบียดเบียนสำหรับคนเหล่านี้

แต่ก่อนเมื่อบ้านเมืองยังเจริญอยู่เดือนหนึ่งคนหนึ่ง ๑๐ บาท เดือน
 หนึ่งคนหนึ่งเดือนหนึ่งไม่เกิน ๕ บาท แต่เท่าที่เงินอยู่ในเจตนา
 มีเงินก็ยังไม่พอ เพราะฉะนั้นคนที่ป่วยที่เป็น โรคเรื้อน อยู่ในโรงพยาบาล
 นั้นก็ต้อง ออกไปนอกโรงพยาบาลในบางเวลาที่เงินบำรุงสำหรับเชียงใหม่
 มีไม่พอ ต้องให้เขาออกไป ความจริงไม่ต้อง การที่จะออกไป
 จากนั้นเดยสำหรับผู้ป่วยนั้น แต่เขาก็อยากจะให้อยู่ แต่ที่โรงพยาบาล
 ให้ให้ออกเพราะไม่มีเงินบำรุงพอ ข้าพเจ้าขอวอนท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
 ที่เสนอว่าควรจะมีพระราชบัญญัติควบคุม โรคเรื้อนนั่น ข้าพเจ้ามีความ
 เห็นพ้อง แต่ด้วยในเจตนาไม่มีเงินไม่พอหรือ มีโรงพยาบาลอยู่แล้ว
 แต่เงินบำรุงไม่พอ เพราะฉะนั้นโรงพยาบาลที่มีอยู่เดือนหนึ่งเดือนก็
 พระประแดง เพราะฉะนั้นควรจะมีร่างให้รัฐบาลพิจารณาเพื่อหา
 เหตุผลให้ดียิ่งขึ้น เพื่อจะได้ออกกฎหมายในเจตนา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ามีปัญหาอยู่ที่ว่า จะรับ
 หนักการ หรือจะส่งให้รัฐบาลพิจารณา ฝ่ายรัฐบาลก็รับรองว่าจะ
 ขอไปพิจารณา ท่านเจ้าของนิติคดีก็ไม่ดีจะขัดข้องอะไรนัก เพราะ
 ฉะนั้นถ้าท่านผู้ใดเห็นสมควรจะมอบให้รัฐบาลไปพิจารณา แล้วนำข้อ
 ตกกลงมาเสนอต่อสภาฯ อีกครั้งหนึ่ง ขอได้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือขึ้นพร้อมเพรียงกัน ที่ประชุมเห็นชอบตกลงให้ส่ง
 ร่างพระราชบัญญัติควบคุมโรคเรื้อนนี้ไปให้รัฐบาลพิจารณาก่อน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ เรื่องที่ ๘ ร่างพระราชบัญญัติเดินเรือในน่านน้ำสยาม แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ ระเบียบที่ ๒ ของรัฐบาล พร้อมทั้งบันทึกประกอบร่าง

นายกรัฐมนตรี กล่าวคือ ร่างพระราชบัญญัติเดินเรือในน่านน้ำสยามระเบียบที่ ๒ มีข้อเกี่ยวข้องกับถึงระเบียบที่ ๓ ซึ่งยังไม่เรียบร้อย ยังไม่ได้ส่งเข้ามา เพราะฉะนั้นทางรัฐบาลขอเลื่อนไปพิจารณาร่วมกัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ข้อปรึกษาข้อ ๘ นี้รัฐบาลขอเลื่อนการพิจารณา ถ้าท่านผู้ใดไม่ขัดข้อง ข้าพเจ้าก็จะขอให้ถือว่าสภา ฯ อนุมัติให้รัฐบาลรีบไปพิจารณาแล้ว.

ไม่มีผู้ใดขัดข้อง

เลิกประชุมเวลา ๓๘.๕๕ นาฬิกา

ร.ต. เนตร์ พุมวิวัฒน์

เลี่ยมยศ หงสประภาส

บุญแถม ปิตยานนท์

พระพิไลยสุนทการ

ขุนประเจ็ดตรุณพันธ์

ไสว อินทรประชา

ทองกระจาย รัชตะวรรณ

นายประพาฬ บุญหลง

นายศิริ อินทร

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

นายบุญช่วย สุนคนธ์มัต

วิจิณ สัจจะเวทะ

นายถิน จุฑะรพ

ประเสริฐ บัณฑิตสุนทร

ผู้จดรายงาน

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์

มงคล รัตนวิจิตร

นายมนูญ บริสุทธิ์

หลวงพิพัฒน์พลกาย

นายจ้ง จริงจิตร

ตรวจแก้ ๒๐/๕/๗๗

พระยาศรียุทธเดณี

ประธานสภา ฯ

หลวงศุกรธรรมดี

เจ้าธิการผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร